

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Nedbørfeltgrenser, feltparametere og vannføringsindeks er automatisk generert og kan inneholde feil. Resultatene må kvalitetssikres.

Kartbakgrunn: Statens Kartverk

Kartdatum: EUREF89 WGS84

Projeksjon: UTM 33N

Lavvannskart

Vassdragsnr.: 073.A11
Kommune: Lærdal
Fylke: Sogn og Fjordane
Vassdrag: Lærdalsvassdraget

Feltparametere

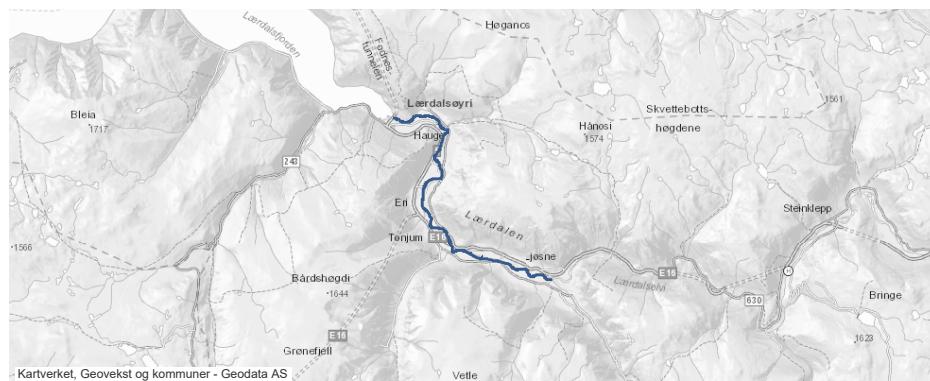
Areal (A)	1182,5 km ²
Effektiv sjø (S_{eff})	0,1 %
Elvelengde (E_L)	81,0 km
Elvegradient (E_G)	18,4 m/km
Elvegradient ₁₀₈₅ (G_{1085})	19,3 m/km
Feltlengde(F_L)	45,3 km
H_{min}	1 moh.
H_{10}	819 moh.
H_{20}	1079 moh.
H_{30}	1208 moh.
H_{40}	1285 moh.
H_{50}	1341 moh.
H_{60}	1395 moh.
H_{70}	1448 moh.
H_{80}	1498 moh.
H_{90}	1566 moh.
H_{max}	1917 moh.
Bre	0,1 %
Dyrket mark	0,8 %
Myr	0,7 %
Sjø	6,1 %
Skog	14,2 %
Snaufjell	75,0 %
Urban	0,0 %

1) Verdien er editert

Det er generelt stor usikkerhet i beregninger av lavvansindeks. Resultatene bør verifiseres mot egne observasjoner eller sammenlignbare målestasjoner.

I nedbørfelt med høy breprosent eller stor innsjøprosent vil tørrværsavrenning (baseflow) ha store bidrag fra disse lagringsmagasinene.

Parameternavn	Generert verdi
ObjectId	52 525
Vassdragsnummer	073.A11
Klimaregion	Vest
Region	Vest
Areal (km ²)	1 182,5
Avrenning (mm/år)	968,65
Minimum høyde (m)	1
Maksimum høyde (m)	1 917
Sjø (%)	6,14
Bre (%)	0,08
Skog (%)	14,2
Dyrket mark (%)	0,84
Myr (%)	0,67
Snaufjell (%)	74,95
Urban (%)	0,03
Effektiv sjø (%)	0,12
Sommertemperatur (Mai - September) (°C)	4,14
Vintertemperatur (Oktober-April) (°C)	-5,28
Sommernedbør (Mai-September) (mm)	423,8
Vinternedbør (Oktober-April) (mm)	520,91
Temperatur Juli (°C)	5,83
Temperatur August (°C)	6,98
Årstemperatur (°C)	-1,35
Årsnedbør (mm)	944,71
Feltlengde (km)	45,32
Elvelengde (km)	80,96
Elvegradient (m/km)	18,36
Elvegradient (10-85) (m/km)	19,32
Vassdrag	Lærdalsvassdrag

Kart**Generell informasjon**

Navn	Lærdalselvi nedre	Vannforekomstid	073-75-R
Vannkategori	Elv		
Vassdragsområde	073	Nedbørfelt	073.A11
Elvelengde km	15	Totalt areal nedbørsfelt	

Vannregionkoordinat	Sogn og Fjordane	Vannregion	Sogn og Fjordane
Vannområde	Indre Sogn	Fylke	Sogn og Fjordane
Kommune	Lærdal		

Miljømål

Økologisk	Godt	
Kjemisk	God	
Risiko	Risiko	Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand

Vanntype

Vanntype navn	Middels, svært kalkfattig type 1d, klar (TOC2-5)	Størrelse	Middels (10 - 100 km ²)
Vanntypekode	RWL2811	Klimasone	Lav(<200moh.)
Vannkategori	Elv	Kalsium	Svært kalkfattig type 1d (Ca 0.75-1 mg/l)
Økoregion	Vestlandet	Humus	Klare (< 30 mg Pt/L, TOC 2 - 5 mg/L)
Nasjonal vanntype	2d	Turbiditet	Klare (STS < 10 mg/L (uorganisk andel minst 80%)

SMVF

Påvirkning Hydrologiske endringer med minstevannsføring
Tiltak for at GØT skulle Må gis ny SMVFR-ID
kunne nås

Er tiltaket praktisk gjennomførbart Nei
Kan tiltaket gjennomføres uten at det går vesentlig utover det generelle miljøet? Ja
Kan tiltaket gjennomføres uten at det går vesentlig utover bruken? Nei

Kommentar

Påvirkning

PÅVIRKNINGSGRAD EFFEKT

Flomvern

Dammer og vandringshinder

Dammer, barrierer og sluser for flomsikring Stor grad Endret habitat som følge av morfologiske endringer - inkludert overføringer

Jordbruk

Diffus forurensning

Diffus avrenning fra annen landbrukskilde LitEN grad Ukjent effekt

Renseanlegg

Diffus forurensning

Diffus avrenning fra spredt bebyggelse LitEN grad Næringsforurensning

Vannkraft

Hydrologisk påvirkning

Hydrologiske endringer med minstevannsføring Middels grad Endret habitat som følge av hydrologiske endringer

Introduserte arter og sykdommer

Introduserte arter

Introduserte art - gyrodactylus salaris Stor grad Annen betydelig effekt

Introduserte art - ørekyst Middels grad Annen betydelig effekt

Tiltak

TILTAKS TILTAKSNVN TILTAKSTYPE PÅVIRKNING UNNTAK TILTAKSST
ID

5106-400-M	Lærdalselvi - biotoptiltak	Fiskepassasje vedlikehold/fjerne hindring	Dammer, barrierer og sluser for flomsikring	Ingen	Startet
5106-399-M	Lærdalselvi - problemkartlegging	Forbedring av kunnskapsgrunnlaget	Dammer, barrierer og sluser for flomsikring	Ingen	Startet
5106-112-M	Utført prøvetaking RB i 2013.	Forbedring av kunnskapsgrunnlaget	Diffus avrenning fra annen landbrukskilde	Ingen	Ferdig
5106-397-M	Lærdalsvassdraget - driftsvannføring	Minstevannføring/ miljøbasert vannføring	Hydrologiske endringer med minstevannsføring	(1)	Utsatt
5106-396-M	Lærdalsvassdraget - problemkartlegging	Forbedring av kunnskapsgrunnlaget	Hydrologiske endringer med minstevannsføring	Ingen	Startet
5106-740-M	Lærdalselvi - fjerne uønska arter kjemisk	Bekjempelsestiltak Gyrodactylus salaris	Introduserte art - gyrodactylus salaris	Ingen	Ferdig
5106-142-M	Lærdal - Gjennomført	Kjemisk bekjempelse	Introduserte art - ørekryt	Ingen	Startet

Effekt fra tiltak på andre vannforekomster

TILTAKS ID	TILTAKSNAVN	TILTAKSTYPE	PÅVIRKNING	UNNTAK	TILTAKSS

Økologisk tilstand

Økologisk potensial	Tilstand basert på Presisjon	Informasjon mangler
Moderat		Høy

KVALITETSELEMENTER	TILSTAND	ÅR FRA	ÅR TIL	GYLDIG	KILDE
Bunnfauna					
Gjennomsnittsverdi per takson (ASPT)	God	2017	2017		Vannmiljø
Raddum forsuringssindeks 1	God	2008	2008		Vannmiljø
Raddum forsuringssindeks 2	Moderat	2008	2008		Vannmiljø
Fisk					
Tetthet av laks (parr)	Dårlig	1996	2012		Fylkesmann
Forsuringstilstand					

Syrenøytraliseringskapasitet (ANC)	Svært god	2007	2007	✓	Vannmiljø
pH	Svært god	2012	2017	✓	Vannmiljø
Total alkalitet	Moderat	2007	2007	✓	Vannmiljø
Kalsium	Udefinert	2007	2007	✓	Vannmiljø
Labilt aluminium	Svært god	2007	2007	✓	Vannmiljø
Ikke labilt aluminium	Udefinert	2007	2007	✓	Vannmiljø
Reaktivt aluminium	Udefinert	2007	2007	✓	Vannmiljø
Totalt partikulært aluminium	Udefinert	2007	2007	✓	Vannmiljø
Fosforforhold					
Ortofosfat	Udefinert	2013	2015	✓	Vannmiljø
Totalfosfor	Svært god	2012	2017	✓	Vannmiljø
Hydrologisk eller tidevannsregime					
Endring i vannføring	Moderat	1966	2015	✓	Konsesjonsdatak (NVE)
Næringsforhold					
Fosfat (ufiltrert)	Udefinert	2008	2008	✓	Vannmiljø
Total organisk karbon	Udefinert	2006	2011	✓	Vannmiljø
Nitrat	Udefinert	2007	2007	✓	Vannmiljø
Totalnitrogen	Svært god	2012	2017	✓	Vannmiljø
Påvekstalger					
Forsuringsindeks periphyton (AIP)	Svært god	2017	2017	✓	Vannmiljø
Trofiindeks begroingsalger (PIT)	God	2017	2017	✓	Vannmiljø
Salinitet/konduktivitet					
Konduktivitet	Udefinert	2017	2017	✓	Vannmiljø
Turbiditet/siktedyp					
Fargetall Pt	Udefinert	2013	2017	✓	Vannmiljø
Turbiditet	Udefinert	2012	2017	✓	Vannmiljø

Vannregionspesifikke stoffer

KVALITETSELEMENTER	TILSTAND	ANTALL
Ukjent	Ukjent	1

Kjemisk tilstand

Kjemisk tilstand

Ukjent

Presisjon

Lav

KVALITETSELEMENTER

TILSTAND

ANTALL

Kart

Generell informasjon

Navn	Lærdalselvi	Vannforekomstid	073-76-R
Vannkategori	Elv		
Vassdragsområde	073	Nedbørfelt	073.B4
Elvelengde km	29	Totalt areal nedbørsfelt	

Vannregionkoordinat	Sogn og Fjordane	Vannregion	Sogn og Fjordane
Vannområde	Indre Sogn	Fylke	Sogn og Fjordane
Kommune	Lærdal		

Miljømål

Økologisk	Godt	
Kjemisk	God	
Risiko	Risiko	Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand

Vanntype

Vanntype navn	Middels, svært kalkfattig type 1d, klar (TOC2-5)	Størrelse	Middels (10 - 100 km ²)
Vanntypekode	RWL2811	Klimasone	Lav(<200moh.)
Vannkategori	Elv	Kalsium	Svært kalkfattig type 1d (Ca 0.75-1 mg/l)
Økoregion	Vestlandet	Humus	Klare (< 30 mg Pt/L, TOC 2 - 5 mg/L)
Nasjonal vanntype	2d	Turbiditet	Klare (STS < 10 mg/L (uorganisk andel minst 80%)

SMVF

Påvirkning Dammer, barrierer og sluser for flomsikring
Tiltak for at GØT skulle Må gis ny SMVFR-ID
kunne nås

Er tiltaket praktisk gjennomførbart Ja
Kan tiltaket gjennomføres uten at det går vesentlig utover det generelle miljøet? Ja
Kan tiltaket gjennomføres uten at det går vesentlig utover bruken? Nei

Kommentar

Påvirkning

PÅVIRKNINGSGRAD EFFEKT

Flomvern

Dammer og vandringshinder

Dammer, barrierer og sluser for flomsikring Stor grad Endret habitat som følge av morfologiske endringer - innkludert overføringer

Jordbruk

Diffus forurensning

Diffus avrenning fra annen landbrukskilde Litен grad Ukjent effekt

Renseanlegg

Diffus forurensning

Diffus avrenning fra spredt bebyggelse Litен grad Næringsforurensning

Vannkraft

Hydrologisk påvirkning

Hydrologiske endringer med minstevannsføring Middels grad Endret habitat som følge av hydrologiske endringer

Introduserte arter og sykdommer

Introduserte arter

Introduserte art - gyrodactylus salaris Stor grad Annen betydelig effekt

Introduserte art - ørekyst Middels grad Annen betydelig effekt

Tiltak

TILTAKS	TILTAKSNVN	TILTAKSTYPE	PÅVIRKNING	UNNTAK	TILTAKSS
---------	------------	-------------	------------	--------	----------

ID

5106-400-M	Lærdalselvi - biotoptiltak	Fiskepassasje vedlikehold/fjerne hindring	Dammer, barrierer og sluser for flomsikring	Ingen	Startet
5106-399-M	Lærdalselvi - problemkartlegging	Forbedring av kunnskapsgrunnlaget	Dammer, barrierer og sluser for flomsikring	Ingen	Startet
5106-112-M	Utført prøvetaking RB i 2013.	Forbedring av kunnskapsgrunnlaget	Diffus avrenning fra annen landbrukskilde	Ingen	Ferdig
5106-928-M	Tiltak satt sentralt jf. godkjenning 2016	Minstevannføring/ miljøbasert vannføring	Hydrologiske endringer med minstevannsføring	Ingen	Avvist
5106-930-M	Tiltak satt sentralt jf. godkjenning 2016	Vilkårsrevisjon	Hydrologiske endringer med minstevannsføring	Ingen	Avvist
5106-929-M	Tiltak satt sentralt jf. godkjenning 2016	Fjerne dam/anlegg	Hydrologiske endringer med minstevannsføring	Ingen	Foreslått
5106-947-M	Tiltak satt sentralt jf. godkjenning 2016	Forbedring av kunnskapsgrunnlaget	Hydrologiske endringer med minstevannsføring	(1)	Startet
5106-740-M	Lærdalselvi - fjerne uønska arter kjemisk	Bekjempelsestiltak Gyrodactylus salaris	Introduerte art - gyrodactylus salaris	Ingen	Ferdig
5106-142-M	Lærdal - Gjennomført	Kjemisk bekjempelse	Introduerte art - ørekyt	Ingen	Startet

Effekt fra tiltak på andre vannforekomster

TILTAKS ID	TILTAKSNVN	TILTAKSTYPE	PÅVIRKNING	UNNTAK	TILTAKSST

Økologisk tilstand

Økologisk potensial	Tilstand basert på Presisjon	Informasjon mangler Høy
Moderat		

KVALITETSELEMENTER	TILSTAND	ÅR FRA	ÅR TIL	GYLDIG	KILDE
Bunnfauna					
Gjennomsnittsverdi per takson (ASPT)	 Moderat	2017	2017	✓	Vannmiljø
Raddum forsuringssindeks 1					

	God	2008	2008	✓	Vannmiljø	
Raddum forsuringsindeks 2		Moderat	2008	2008	✓	Vannmiljø
Forsuringstilstand						
Syrenøytraliseringskapasitet (ANC)		Svært god	2007	2007	✓	Vannmiljø
pH		Svært god	2006	2011	✓	Vannmiljø
Total alkalitet		Moderat	2007	2007	✓	Vannmiljø
Kalsium		Udefinert	2007	2007	✓	Vannmiljø
Labilt aluminium		Svært god	2007	2007	✓	Vannmiljø
Ikke labilt aluminium		Udefinert	2007	2007	✓	Vannmiljø
Totalt partikulært aluminium		Udefinert	2007	2007	✓	Vannmiljø
Fosforforhold						
Ortofosfat		Udefinert	2007	2007	✓	Vannmiljø
Totalfosfor		Svært god	2013	2017	✓	Vannmiljø
Næringsforhold						
Fosfat (ufiltrert)		Udefinert	2008	2008	✓	Vannmiljø
Total organisk karbon		Udefinert	2006	2011	✓	Vannmiljø
Nitrat		Udefinert	2007	2007	✓	Vannmiljø
Totalnitrogen		Svært god	2013	2017	✓	Vannmiljø
Påvekstalger						
Forsuringsindeks periphyton (AIP)		Svært god	2017	2017	✓	Vannmiljø
Trofiindeks begrotingsalger (PIT)		God	2017	2017	✓	Vannmiljø
Salinitet/konduktivitet						
Konduktivitet		Udefinert	2007	2007	✓	Vannmiljø
Turbiditet/siktedyp						
Fargetall Pt		Udefinert	2006	2011	✓	Vannmiljø
Turbiditet		Udefinert	2006	2011	✓	Vannmiljø

Vannregionspesifikke stoffer

KVALITETSELEMENTER	TILSTAND	ANTALL
--------------------	----------	--------

Kjemisk tilstand

Kjemisk tilstand

Ukjent

Presisjon

Lav

KVALITETSELEMENTER

TILSTAND

ANTALL

Vedlegg 4
Statusrapport for Lærdalsvassdraget, 2019

Ulike typar fysiske inngrep, endringar desse fører til og betydninga dette har for fisk

Fysisk inngrep	Endring i elv	Betydning for fisk
Opprensing i elveløpet Fjerning av grove strukturer av dødt organisk materiale og stein. Fjerning av vegetasjon.	Økt erosjon, variasjonen i strømbildet forsvinner, reduserte flomproblemer der det renskes, økt flomproblem lenger ned i vassdraget.	Endring i sammensetningen av næringsdyr, redusert skjul- og leveområder.
Masseuttak Maskinelt uttak av elvegrus eller sand.	Senking av elvebunnen med påfølgende endring av dybde og vannhastighet. Økt erosjon og økt sedimentering nedenfor stedet der massen blir tatt ut.	Økt partikkellinnhold i anleggsperioden kan direkte skade fisk, men også ødelegge gyte-, oppvekst- og leveområder.
Utfyllinger i vassdrag Deponering av stein og jordmasser.	Innsnevring av vannstrekning gir økt strømhastighet og økt erosjon og øker fare for oppstuving og flom.	Utvaskede partikler kan direkte skade fisk, men også ødelegge gyte-, oppvekst- og leveområder.
Forbygning Forsterkning av elvebredden og oppbygging av voller.	Økt partikkellinnhold i anleggsperioden men redusert erosjon på sikt. Fjerning av kantvegetasjon.	Redusert næringstilgang og foringer leveområder. Kan imidlertid gi godt skjul for yngel.
Kanalisering/senkning Direkte fysisk forandring av elveløp.	Økt strømhastighet. Økt erosjon og fare for at elva starter å grave overfor der inngrepet har skjedd	Tap og forringelse av leveområder ved at bunnsubstrat, skjul, variasjoner mellom kulper og stryk samt kantvegetasjon endres.
Vegbygging Vegfyllinger som berører vassdraget inkludert kryssing av vassdrag med bru eller rør.	Økt partikkellinnhold. Innsnevring av vannstrekning gir økt strømhastighet og økt erosjon og øker fare for oppstuving og flom.	Økt partikkellinnhold kan direkte skade fisk. Kulverter kan være vandringshinder for fisk. Sedimentering ødelegger gyte- og oppvekstforhold.
Fjerning av kantvegetasjon Hogst av trær og busker og eventuelt fjerning av vegetasjonsdekket.	Økt fare for erosjon og økt partikkellinnhold. Temperaturendringer fordi skyggen forsvinner.	Reduserte muligheter for skjul. Tap av skyggeområder kan også medføre for høye temperaturer for fisk.

Tabellen er henta frå Villaksportalen (<http://tema.miljodirektoratet.no/no/Tema/Arter-og-naturtyper/Villaksportalen/Pavirkninger/Fysiske-inngrep-i-vassdrag/Andre-fysiske-inngrep/>).

Vedlegg 5
Statusrapport Lærdalsvassdraget 2019

Temarapport frå Vitenskapelig råd for lakseforvaltning nr. 6

Tabell 2.3. Klassifisering av menneskeskapte påvirkningsfaktorer med score for effekt på bestbart overskudd av laks fra 0 (ingen effekt) til 3 (stor effekt). Hele skalaen brukes ikke for alle påvirkningsfaktorene, men krysset i tabellen angir hvor langt opp på skalaen hver faktor kan nå. I forklaringen angis stikkordsmessig hvordan hver faktor klassifiseres. Påvirkningsfaktorene som inngår i samlet vurdering (Samlet) av fare for forverring er også avmerket.

Påvirkning	0	1	2	3	Forklaring	Samlet
Miljøgifter (Cu, Ni)	x	x			0 = ingen overskridelse av grenseverdier. 1 = overskridelse av grenseverdier. Grenseverdier som definert i vannforskriften og kvalitetsnorm for villaks.	x
Samferdsel (krysninger av vei, sti)	x	x			0 = ≤ 2 krysninger pr km, 1 = > 2 krysninger av per km lakseforende strekning (ca. 95 persentilen), inkludert sti, traktorvei og gang- og sykkelstier. For elver med lakseforende strekning kortere enn 1 km ble det bare gitt score 1 dersom det var tre eller flere krysninger.	x
Arealinngrep (andel sikringstiltak)	x	x			Potensielt både positiv og negativ effekt. 0 = ≤ 45 %, 1 = > 45 % lengde på sikringstiltak (forbygninger og kanaliseringstiltak) av anadrom strekning (ca. 85 persentilen). Det ble også gitt score 1 ved store, kjente inngrep ikke registrert hos NVE.	x
Avløp (urbaniseringindeks)	x	x			0 = ≤ 2,5 %, 1 = > 2,5 % urbane arealer i nedbørsfeltet, pluss elver med lakseforende strekning i hovedsak i byer.	x
Landbruk (P og/eller andel jordsbruksareal)	x	x			Potensielt både positiv og negativ effekt. 0 = ≤ 6,5 %, 1 = > 6,5 % jordbruksareal i nedbørsfeltet (ca. 90 persentilen) eller målt P nivå under eller over tålegrensen i kvalitetsnormen.	x
Forsuring	x	x	x		0 = uten kjent forsuring, 1 = forsuret, men kalket, 2 = forsuret, ukalket. Alle sterkt forsurende laksevassdrag er kalket, og derfor brukes ikke verdi 3. I tillegg er det noen vassdrag som har episoder med forsuring som ble gitt score 1.	x
Vannkraftregulering	x	x	x	x	Høyeste verdi av de to indeksene som inngår i kvalitetsnormens påvirkningsanalyse (én indeks er knyttet til redusert produksjonskapasitet på grunn av fraføring av vann, og én er knyttet til redusert produksjon på grunn av andre endringer i miljøforhold). Inkluderer bare reguleringer for kraftproduksjon.	x
Annet vannbruk	x	x			0 = ikke registrert, 1 = vann tas ut til fiskeoppdrett eller annet bruk. Vassdrag der sperrer/dammer har markant redusert produksjonsareal behandles særskilt.	x
Lakselus	x	x	x	x	Grenseverdier som i kvalitetsnormens påvirkningsanalyse, basert på indeks for smittepress fra Veterinærinstituttets kjernehetsmodell.	x
Rømt oppdrettslaks (årsprosent)	x	x	x		Som i kvalitetsnormens påvirkningsanalyse, men hvor 0 = < 1, 1 = 1-10 % (liten og moderat sammenslått) og 2 = > 10 %.	x
Infeksjoner fra oppdrett (oppdrettsvolum i utvandringsrute)	x	x	x		<i>Foreløpig ikke i bruk.</i>	
Fremmed fiskearter (regnbueørret og pukkellaks)	x	x	x		0 = ikke registrert eller sporadisk forekomst av regnbue/pukkellaks, 1 = regulær forekomst av regnbue/pukkellaks, 2 = mulig etablering av pukkellaks.	x
<i>Cyrodactylus salaris</i>	x	x			0 = <i>C. salaris</i> ikke påvist, 3 = <i>C. salaris</i> påvist (inkluderer bestander i behandlede vassdrag inntil frismelding).	
Overbeskatning	x	x	x	x	Basert på beregnet overbeskatning og klassifisert som i kvalitetsnormens påvirkningsanalyse.	

Vedlegg 6 - Statusrapport for Lærdalsvassdraget 2019

Kilar kartlagt mellom Seltun og sjøen i Lærdalsvassdraget

Tabellen gjev ei oversikt over kilar beskrivne eller merka i rapportar og kart frå Aarethun (1992), Driftsplan for Lærdalselva (1999), Grimelid (2018) og Brooks (berre kart)(2017-2018). Basert på informasjon i nemnde rapportar har eg gjeve kvar kile ei vurdering av status/funksjon med poeng frå 1 (god) til 3 (dårleg). Då legg eg til grunn at dei med poeng 2-3 treng tiltak for å fungere tilfredsstillande som gyte- og oppvekstområde. "x" betyr at kilen ikkje er i denne rapporten. Referanseliste i statusrapporten.

Kjelde	Aarethun 1992	Kilenr.	Driftsplan 1999	Grimelid 2018	Kilenr.	Brooks 2018	Kilenr.	Funksjon	Kommentar
Kilenamn	Stødno - Hansen/Jeriko (2 km, men 500 m. produktiv sone)	17	Stødnafossen	x	x	x	x	2	Vasskjelde frå elv Stødnafossen. Påverknad frå landbruk, gjengroing. Fungerar best etter flaum når massar er tilført nedste del, men flaumane kjem for sjeldan til kontinuerleg god kilefunksjon.
	x	x	x	Chaplin (Øvre Chaplin-Hansen) (ca 200 m?)	17	På kartet	1	3	Flaumløp som treng opprensing for å fungere som kile
	Bruhølen-Chaplin (200 m.)	16	Bruhølen-Chaplin	Øye	16	På kartet	2	3	Treng betring av vasstilførsel.
	Hauge-Oftepollen (til saman 1400 m.) Del I-Grønebank-Rock (300 m.) Del II-Rock-Skjærbrui (300 m.) Del III-Skjærbrui- Oftepollen (800 m.)	15	Hauge-Oftepollen	Haugskilen	15	På kartet	3	3	Treng nytt vassinntak øverst, og kobling mellom dei ulike delane av kilane.
	x	x	x	Wallendal - Hegg (ca 200 m?)	14	På kartet	4	3	Flaumløp som treng opprensing for å fungere som kile

	Eri (høgre side) (500 m. "David"/"Goliat"- "Perlehølen")	14	Eri	Eriskilen	13	På kartet	5	3	Restaurert i 1993, og fungerte svært bra i fleire år (1999). Treng no restaurering av vassinntaket igjen.
	Tilhengaren-Badehølen (200 m.)	13	Tilhengaren- Badehølen	Tilhengeren- Badehølen	12	På kartet	7	2	Treng tilførsel av vatn frå elva
	Moldebo (300 m. Båthølen- Bjørnøyhølen)	12	Moldebo	Moldekilen	11	På kartet	8	3	Kilen har ikkje tilknyting til elva i øvre del ved Båthølen, noko tilsig av vatn lenger nede. Treng tilknyting til elva.
Kilenamn	Håbakken-Gamle Eri Del I: Håbakken-grense Ingebrigts Eri (600 m.) Del II: SØ grense Ingebrigts Eri-"Gamle Eri" (600 m.)	11	Håbakken-Gamle Eri	Håbakken	10	På kartet	6	2	"Håbakken" i Aarethun (1992) byrjar lenger nede på Håbakken, og inkluderar ikkje Kjerringgjeli/Teiggjeli/Førkjøken. Håbakken i Grimelids rapport og Brooks sitt kart inkluderar heile Håbakken-systemet, inkludert "Førkjøken-Bjørnøyhølen"- systemet (frå Aarethun, 1992) og "Teiggjeli" (frå Driftsplan, 1999). Det skal vere utarbeida ein plan for Håbakken-kilen ved UNI Miljø. Det er uvisst kva delar av det totale kilesystemet på Håbakken denne planen gjeld.

Kilenamn	Førkjøken-Bjørnøyhølen (400 m.)	10	Teiggjeli	Håbakken	10	På kartet	6	2	Bekk frå Teiggjelsgrovi med utløp i Bjørnøyhølen. Det ser ut til at "Teiggjeli" (frå Driftsplanen) og "Førkjøken-Bjørnøyhølen" er same system. Tilførsel frå Teiggjeli, lenger oppe i gjelet for Kjerringgjeli. Observert gyting, men i følge Aarethun (1992) generelt for litra vassføring og for mykje finstoff. Håbakken i Grimelids rapport og Brooks sitt kart inkluderar heile Håbakken-systemet, inkludert "Førkjøken-Bjørnøyhølen"-systemet (frå Aarethun, 1992) og "Teiggjeli" (frå Driftsplan, 1999).
	Moldeveiti (800 m.)	9	Moldaveiti	Moldeveiti	8	På kartet	9	3	Kilen er eit eldre vatningssystem. Er i følge Driftsplan "lagt igjen" over ei lengre strekning. Forbygging stengjer for vassintaket i øvre del. Var ein bra kile for sjøaure, men fungerar no dårleg på låg vassføring.
	Tønjumskvitli (350 m.)	8	Tønjumskvitli	Tønjumskvitli	9	På kartet	10	2	Restaurert i 1993, har fungert svært bra i ei tid etter det. Har vasstilførsel i rør gjennom forbygging som no ikkje dekker vassbehovet i kilen. Treng betring av vasstilførsel. ØE har søkt om løyve til dette tiltaket.
	x	x	x	Eri-Voll	7	På kartet	11	1	Nyleg restaurert, brukt til utsetting av settefisk.
	Old Pastor - Kuvella (200 m.)	7	Old Pastor - Kuvelda	x	x	x	x	Øydelagd	Kilen er øydelagd på grunn av deponering av massar og industriavfall.

Kilenamn	Øygarden	6	Ødegårdskilen	Ødegårdskilen	5	På kartet	13	2	Dette er to kilar som går saman 250 m. opp for kileutløpet ved "Old Pastor". Systemet har tilførsel frå ein bekk ved "Nedre Lysne" gard, og tilsig gjennom forbygging ved "Kjelland." Treng betring av vasstilførsel frå hovudelva for å få god og sikker funksjon som kile.
	Grøtte (900 m.)	5	Grøtte	Grøttekilen	6	På kartet	12	3	Treng vasstilførsel gjennom forbygging for å fungere, kan då bli ein lang og god kile.
	Nedre Lysne (650 m.) Del I: "Blaaflat"- "Nedre Lysne", på elvesida av forbygging (flaumløp) (150 m.) Del II: "Blaaflat"- "Nedre Lysne", på baksida av forbygging (500 m.)	4	Nedre Lysne	Nedre Lysne	4	På kartet	14	2	Observert sjøaure i del I. Del I er tørrlagt ved lita vassføring. Del II treng vasstilførsel gjennom forbygging for å fungere.
	Båthølen-Homepool (250 m.)	3	Båthølen-Homepool	Båthølen-Homepool	3	x	x	3	Sterk straum ved normal vassføring og lite vatn ved låg vassføring. Fungerar som flaumløp.
	Saltkjelen (400m. "Andershølen"- "Sandebank")	2	Saltkjelskvitli	Saltkjelskvitli	2	x	x	1	Registrert yngel og sjøauregøyting i kilen. Brukast som kultiveringsområde med utplanting av rogn og utsetjing av settefisk av laks.
	Sæltun (800m. "Langehølen"- "Pihlahølen")	1	Seltunkilen	Seltakilen	1	x	x	1	Nyrestaurert i samarbeid med Statens Vegvesen i samband med ny E16. Fungerar veldig bra.

Historiske dokument om sikring

1. Skjemavedtak frå 1913
2. Skjemavedtak frå 1930
3. Skjemavedtak frå 1990
4. Kommunevedtak frå 2015
5. Brev av 01.04.2016 frå NVE til Lærdal kommune, om ansvar for sikringsanlegg
6. Brev av 20.03.1929 frå TH. Selmer, Vassdragsvesenet, om ansvar for vedlikehald
7. Møtereferat av 17.04.1929, Vedlikehaldsnemndi, avklaring av forbyggingar som heilt eller delvis ikkje er nemndi sitt ansvar
8. Rapport av 25.04.1939 ved overingeniør Olav Vold, kartlegging av forbyggingar
9. Møtereferat 08.09.1939, Tilsynsnemndi med kommentarar til Vold sin rapport
10. Brev av 14.12.1940 frå TH. Selmer, Vassdragsvesenet, presisering om vedlikehaldsansvar
11. Brev av 22.07.1958 frå Vassdragsvesenet til kommunen, om kostnadsfordeling og vedlikehald
12. Pantebok 1914-1918 frå Sorenskrivaren i Indre Sogn, 1916, fordeling av distriktsdel (avskrift og foto v/Bente Øien Hauge)
13. Brev av 19.11.1924 frå Fylkesmannen til kommunen, kostnader for utbetringer av forbyggingar
14. Brev av 25.08.1975 frå NVE til kommunen om distriktstilskot ved reparasjonsarbeid
15. Kommunegaranti av 14.01.1991, fordeling av distriktsdel ved reparasjonar av forbygging
16. Fråsegn av 09.10.1990, grunneigar sin del av distriktsdel
17. Brev av 30.01.1976 frå NVE, slutt på krav om distriktsdel
18. Kommunestyrevedtak av 06.09.1990, innføring av distriktsdel
19. Oversikt forbyggingsanlegg i Lærdal kommune, 1864 - 1997

Dokumenta er henta frå arkiv og sakshandsamingssystem hjå NVE

Fra

Vasdragdirektøren.

Vd.D.
1919 0134 Kristiania den 13de mars 1913.
J.N. 1819 H. Vd.P.
1918 Vd.P. 768
1919

Andragender om statsbidrag til elveforbygninger, kanaler og lignende kan i regelen ikke anbefales av Vasdragdirektøren, medmindre amtskommunen eller herredskommunen:

- 1) forpligter sig til at betale hele den paa distriket fallende del av overslagssummen og desuten hele den mulige overskridelse ved arbeidets gjennemførelse, saasnart det forlanges av Departementet for de Offentlige Arbeider,
- 2) garanterer, at elhvert av anlægget flytende erstatningskrav skal være staten uvedkommende,
- 3) garanterer, at anlægget vedlikeholdes i fuld stand, efterat Vasdragdirektøren har meddelt, at det er færdig, og
- 4) forpligter sig til paa given opfordring at opnævne en tilsynsnævnd paa 3 mand, som har at paase anlæggets forsvarlige vedlikehold og sende Vasdragdirektøren rapport om foretaget besigtigelse mindst en gang aarlig.

For at undgaa mulig forsinkelse bør kommunens garanti være ordlydende eller ovenstaaende fire punkter og forørig belingelsesfri. Jeg gør saaledes opmerksom paa, at forutsætninger om distriktsbidragets oparbeidelse utelukkende av de interesserte grundeiere, ikke vil bli godta av Vasdragdirektøren. Anlæggets beskytter maa nemlig staa aldeles frit i denne henseende, men jeg tilløjer, at der vil bli tag rimelige hensyn til de interesserles ønske om at optjene mest mulig af bidraget ved personlig arbeide, hvis de findes skikket til det, og vil arbeide paa samme vilkaar som andre, øvede arbeidere.

Kommunegarantien og sakens øvrige dokumenter maa være indkommet til Arbeidsdepartementet inden 1ste oktober, hvis arbeidet skal kunne begynde høsten aaret efter.

Det bemerkes, at det offentlige skal kunne foreta slike mindre forandringer i arbeidsplanen, som findes hensigtsmæssige.

Ingvar Kristensen.

Dagplikt til Fredrikshald

Skjematiske vedtak

for anlegget

Reparasjon av forbygning mot Lerdalselv

Lærdal..... herad,..... Sogn og Fjordane..... fylke.

Lærdal heradstyre har i møte den *15. april 1921*

gjort dette vedtaket:

Under fyresetnad av at anlegget

Reparasjon av forbygning mot Lerdalselv

fær løyving paa budgettet for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet i samhøve med planen fraa dette og med slike mindre endringar som under utføringi av arbeidet kan syne seg høvelege, overtek heradskommuna:

1. Plikt til aa betale distriktstilskotet so snart statsløyvingi er gjevi. Dessutan plikt til aa betale heile den overskridiingi som gjenomföringi av arbeidet maatte føre med seg.
2. Garanti for at alle godtgjeringskrav som arbeidet dreg etter seg skal være staten uvedkomande — her ogso medrekna godtgjering for ulempor i anleggstidi, jordskade, bergleige for steinbrot etc.
3. Garanti for at arbeidet som er utført vert halde i full stand etter at Hovudstyret hev meldt det ferdigt, idet ogso dei paabod som maatte kome fraa Hovedstyret vert fylgte.
4. Plikt til so snart Hovudstyret hev meldt arbeidet ferdigt, aa nemne upp ei tilsynsnemnd paa 3 mann, som skal sjaa etter at anlegget vert forsvarleg vedlikehalde, og som under dette hev aa rette seg etter dei fyresegner som Hovudstyret til kvar tid fastset.

Utskrifti av protokollen er rett.

Olav Skjær
ordførar.

Underskrevne overtek det ansvaret som komuna hev påstekte
seg ved vedtaket av 15. april 1930 som det står avskrift
av paa fyrste sida her under punkt I - 3.

Iærdal den 26de April 1930

Styrefor vedligeholdelse af Elsen ved Rosdæsosen
Anders Grøndahl J. C. Lundby H. Ravn Hansen

1. Dertil til at faste driftsstedet for elgen i Elsen ved Rosdæsosen som bæres med personen til
at følge os på arbejdet for Vassdrøvse og Elektricitetsværket i samme omfang som denne
deltagelse og med alle mulige midler kan gøres ved at
overlade bestyrelsen over dette arbejde.

2. Gældende for at alle driftsstedene som tilhører dette selskab ved at faste et
kommune — her også medtakne driftsstedet for selskabet i sin egen
bestyrelse for tilhørende driftssted.

3. Gældende for at arbejdet som er nævnt ved nummer 1 skal blive udført af Høvdbrettet ved
meddeld af bestyrelsen, hvilket dog ikke skal ske før arbejdet er udført ved bestyrelsen ved
bestyrelsen ved nummer 2.

4. Dertil til at nævnt Høvdbrettet ved nummer 3 skal udarbejde en bestyrke til
bestyrelsen ved nummer 2, som skal få tilsendt til bestyrelsen ved nummer 3.

Skjema-vedtak

for

anlegg nr. 8368 navn. Forbygging mot Lærdalselv ved Bø, gnr. 12/3

Lærdal kommune, Sogn og Fjordane fylke.

Under forutsetning av at dette anlegg bevilges på vassdragsbudsjettet, vedtar kommunen Vassdrags- og elektrisitetsvesenets plan med slike mindre endringer som viser seg ønskelige under utførelsen.

Kommunen overtar

1. plikt til å betale distriktsbidraget etter hvert som statsbevilgning blir gitt, og til å betale sin del av den mulige overskridelse,
2. garanti for at alle erstatningskrav som er en følge av arbeidet, skal være staten uvedkommende, — herunder også godtgjørelse for jordskade og annen skade og ulempe samt for steinbrott, fylltak og andre materialer m. v. i anleggstiden og under det senere vedlikehold,
3. garanti for at det ferdige anlegg blir holdt i full stand, — for vanskeligere arbeider, med statsbidrag. Pålegg fra Vassdragsvesenet om vedlikeholdet skal følges,
4. plikt til å oppnevne en tilsynsnemnd på 3 medlemmer så snart anlegget er meldt ferdig. Nemnda skal påse at anleggsarbeidet til enhver tid blir holdt forsvarlig vedlike, og den skal rette seg etter Vassdragsvesenets instruks for vedlikehold og etterkomme påbud fra Vassdragsvesenets inspektør.

Beslutning om skjema-vedtaket er gitt i kommunestyrets møte den
Bekreftet utskrift av beslutningen legges ved med opplysning om hvordan distriktsbidraget skal skaffes til veie.

..... Lærdal kommune den 30.10.90

Adresse postboks 85, 5891 Lærdal.

Ordføreren i Lærdal

Hans A. Tønjum

ordfører.
Hans A. Tønjum.

KANARKIVERES
OFF.:
U.O.:
SAKSBEH.:

7140 21.DES1990

Anm. Skjema-vedtaket må være ordlydende som det trykte skjema uten betingelser for øvrig. Mulig undertrygd bør være tinglyst. Av hensyn til vedlikeholdet oppbevares plan med tegninger av kommunen.

Kommunevedtak for sikringsanlegg i vassdrag – nr. 11044 Sikringstiltak mot flaum ved Kuvelda og nr. 11031 Sikringstiltak mot flaum ved Erdalselvi

NVE har utarbeidd planane 11044 Sikringstiltak mot flaum ved Kuvelda, dagsett 30.04.2015 og 11031 Sikringstiltak mot flom ved Erdalselvi dagsett 24.03.2015, i Lærdal kommune, Sogn og Fjordane. For desse planane fattar Lærdal kommune følgjande vedtak:

1. Kommunen pliktar seg til å betale ein distriktsdel etter fakturering frå NVE. Distriktsdelen skal dekkje 20 % av inntil 2 mill. av faktiske utgifter og 5% distriktsdel for faktiske utgifter for overskytande, ut frå NVE sitt rekneskap for anlegget, inkl. prisstigning i vente- og anleggstida. Det gjeld faktiske utgifter samla ved Kuvelda og Erdalselvi. I følgje overslaget for kostnadene vil distriktsdelen bli kr. 585.000 (2 mill. kr x 20% + 3,7 mill. kr x 5%). NVE kan krevje distriktsdelen betalt inn på førehand og vert handsama som avgiftspliktig omsetnad.
2. Kommunen tek sjølv ansvaret om kommunen vil vidareføre innbetalingsplikta for distriktsdelen til grunneigarane som har nytte av tiltaket.
3. Kommunen pliktar seg til å gjere eigaren av anlegget merksam på at han har ansvaret for drifta av anlegget. Dette ansvaret medfører at eigaren må utføre og dekkje kostnader til nødvendig ettersyn, drift og eventuell skjøtsel av anlegget, som omtalt i planen.
4. Kommunen pliktar seg til å føre tilsyn med anlegget. Tilsynsansvaret og oppgåvene som dette inneberer følgjer av Forskrift av 17. juni 2005 nr. 655 om kommunalt tilsyn med anlegg for sikring mot flom, erosjon og skred og anlegg for å betre vassdragsmiljøet.
5. Kommunen er ansvarleg for at tiltaket er i samsvar med plan- og bygningslova, og dei forskrifter og vedtak som er fatta med heimel i lova.
6. Kommunen pliktar seg til å sende nabovarsel og inngå avtalar om tilkomst og bruk av naudsynte areal frå aktuelle grunneigarar. Kommunen pliktar seg vidare til å skaffe opplysningar om vass- og avløpsrøyr, brønnar, kablar og andre private og offentlege anlegg som kan bli råka av tiltaket, og gi opplysningar om andre tilhøve som kan ha innverknad på gjennomføring av tiltaket.
7. Kommunen gjev NVE fullmakt til å underteikne dokument og avtalar for gjennomføring av tiltaket. Kommunen gjev og NVE fullmakt til å gjere mindre endringar av tiltaket om dette er praktisk nødvendig eller ønskjeleg av omsyn til miljø eller andre interesser.,

Kommunevedtaket skal signerast av ein communal representant som har fullmakt til å plikte kommunen som omtala i punkta ovanfor, og returnerast til NVE.

Lærdal 19.10.15

Stad, dato

Signatur

LÆRDAL KOMMUNE
Rådmann

Lærdal kommune
Postboks 83
6886 LÆRDAL

Vår dato: 01.04.2016
Vår ref.: 201500544-21
Arkiv: 411
Dykkar dato: 18.02.2016
Dykkar ref.: 15/562-25

Sakshandsamar:
Ivar Fivelstad

Sikringstiltak mot flaum ved Kuvelda - ang. spørsmål til vedlikehold - Lærdal kommune

NVE syner til e-post frå Lærdal kommune dagsett 18. februar 2016. Kommunen ber om at NVE klargjer kva som ligg i pliktene som følgjar av pkt. 2 i kommunevedtak av 19. oktober 2015.

Følgjande går fram av pkt. 2 i kommunevedtaket:

«Kommunen pliktar seg til å gjere eigaren av anlegget merksam på at han har ansvaret for drifta av anlegget. Dette ansvaret medfører at eigaren må utføre og dekkje kostnader til nødvendig ettersyn, drift og eventuell skjøtsel av anlegget, som omtalt i planen».

NVE sine kommentarar

NVE vil først handsame spørsmålet om kven som har ansvaret for vedlikehald av eit sikringstiltak, og deretter konkretisere kva som ligg i vedlikehaldsplikta. Til slutt vil NVE kommentere kva som er kommunen sine plikter ved sikringstiltak.

1. Kven har ansvar for drift og vedlikehald av eit sikringstiltak?

Etter NVE si vurdering er det grunneigar som har ansvaret for drift og vedlikehald av sikringstiltaket. Dette vert mellom anna spegla i vassressurslova § 37 om vedlikehald av vassdragstiltak. NVE oppfattar eit slikt sikringstiltak som denne saka gjeld for å vere eit «vassdragstiltak» ut frå vassressurslova § 3 fyrste ledd bokstav a). Forarbeida til vassressurslova (Ot. prp. nr. 39 (1998-99 s.352) seier at § 37 også omfattar «forbygninger» i vassdraget.

Det går fram av vassressurslova § 37 at «den ansvarlige» har vedlikehaldsplikt for sikringstiltaket og dette er normalt «anleggets eier» (jf. Ot. prp. nr. 39 (1998-99)).

Kven som er sikringstiltaket sin eigar kjem klart til uttrykk i Meld. St. 15 (2011-2012) *Hvordan leve med farene – om flom og skred* s. 53:

«Det er eieren av grunnen der anleggene blir bygget, som i utgangspunktet blir eier av anleggene. Disse grunneierne vil imidlertid ofte ikke være de eneste som får nytte av tiltaket. I slike tilfeller er det rimelig at alle som har nytte av tiltaket deler på byrdene som følger med tiltaket. Det gjelder i

form av avsetning av grunn, deltakelse i finansiering og ansvaret for vedlikehold. Dette har vanligvis vært løst ved at de berørte organiserer seg i en forening. (...)

Olje- og energidepartementet vil framover legge til grunn at de som har nytte av tiltakene og blir stående som eier av dem, også skal ha vedlikeholdsansvaret. Det er de som har nytte av tiltaket som også bør ha ansvaret for at funksjonen av anleggene ivaretas over tid gjennom vedlikehold. Dette følger også av at grunneiere har primæransvaret for å sikre egen eiendom (...)

Det grunnleggjande ansvaret for å verne eigen eigedom ligg av nemnde Stortingsmelding på den enkelte, og det er då naturleg at dei som har nytte av sikringstiltaket har drift- og vedlikehaldsansvaret.

Vidare, som Stortingsmeldinga peiker på, kan det vere fornuftig for grunneigarane å slå seg saman for å følgje opp dette vedlikehaldsansvaret.

2. Nærmare om vedlikehaldsplikta

Vedlikehaldsplikt for eit sikringstiltak vil normalt omfatte:

Skjøtsel. Grunneigar må halde vegetasjon i og rundt sikringstiltaket i hevd, slik at biologiske og estetiske omsyn vert ivaretake. Store tre som kan auke erosjon og skade sikringstiltaket bør fjernast, medan mindre vegetasjon og vegetasjon som har betyding for kulturlandskapet og kantvegetasjon vert halde i hevd.

Erosjon. Grunneiga må halde oversikt over og reparere mindre skader som følge av seinking av elvebotn og undergraving av forbygging/utrasing av erosjonssikring.

Massetransport. Grunneigar må halde oversikt over massetransport i elveløpet og sikre at elveløpet har eit tilfredstillande tverrsnitt. Ved oppbygging av masser i elveløpet, kan desse fjernast utan konsesjon, jf. vassressurslova § 12. Uttak av masse på denne bakgrunn, vert handsama gjennom plan- og bygningslova.

Tilkomst. Grunneigar må sikre at anleggsvegar er opne, slik at maskiner og utstyr kan relativt enkelt kome på staden i ein krisesituasjon.

NVE kan gi økonomisk bistand til vedlikehaldsarbeid. Søknad om stønad sendast NVE, via kommunen. Meir informasjon om NVE si bistandsordning finn de på <https://www.nve.no/flaum-og-skred/sikring/soknadsprosess-og-saksbehandling/>.

3. Kommunen sine plikter ved sikringstiltak

For sikringsanlegg i vassdrag som NVE gir stønad til å byggje, forpliktar kommunen seg til å ha tilsyn med anlegget. Vi viser her til *Forskrift om kommunalt tilsyn med flomanlegg mv..* Kva tilsynet skal omfatte går fram av § 3 i forskrifta. Dette ansvaret følgjer også klart av pkt. 3 i komunevedtak av 19. oktober 2015. Blant anna går det fram av *Forskrift om kommunalt tilsyn med flomanlegg mv.* § 3, at kommunen skal foreta synfaring og rapportering kvart femte år, og etter store flaumar og andre hendingar i vassdraget som kan gi skadar på anlegget.

Med helsing

Brigt Samdal
regionsjef

Ivar Fivelstad
senioringeniør

Dokumentet vert sendt utan underskrift. Det er godkjent etter interne rutinar.

Vedlegg:

b91/5
Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen.

Oslo.

BORDYKKINGER MOT LAROSAISEN.

Overensstemmende med skrivelse fra Hovedstyret av 7 desember 1927 har jeg ved møter med ordføreren, herreseks-
kretaren, tilsynsvedvarden for forsyningsetteierne og over-
sekkjører Songelidrup-Jansen den 13 desember 1927 og 12 og 13
mars 1928 listeet ordføreren i Larvik med at tas saken klar-
laet.

Siter gjennomskrivelse av dokumentene i herressarkivet
meddelas følgende om resultatet:

Regulering ved Larosaisøren utført 1881/82 Reparasjon
av ovenanledte verker utført 1883, Yderligere reparasjoner av
oven anfølte verker 1884 der samme er ferdig erkjert 1884
samt reparasjon og utvidelse av regulering ved Larosaisøren
utført 1888 og ferdig erkjert 21/11-1888 omfatter en ca 940 m³/d
lengde av den på kartet angivne rederste forsyning.

Vedlikeholdet er der, ikke lengre tilgjengelig dokument av 1883,
passaet en rekke senere beskrive bruk på Larosaisøren etter
et senere angitt forholdsstall. Dokumentet er praktiseret fra
1883 til 1910. Rekordene med vedlikehold finner sted nærmest
avslør (det offentlige) kommunen med regnes med de overbeforte.

Regulering overfor Larosaisøren, utført fra 1892/1810.

omfatter de fleste av alle fortynninger i Larossl med unntak
av de ovenskrevne, enkle private utførte verker og tilgengel-
hver paa serkontrakt med kommunen utgaende vedlikeholdet fore-
ligger.

Yeo ligningsloket er ved dette anlegget bestatt med et
permisjonsskilt for nabolagstall uleies og respektive bruk ved god
i 1910.

I dette anlegget inngår ca 280 lengste meter av den
nederste fortynning mot Larosslsør.

Fordelingen av fortynninga pa Sjur Fris eiendom utført
1911/12 der paavillett tilgjengelig vedlikeholdet av totten hoved-
veien og toppen og alminnelige vedlikehold. Det er nu nage-
skiftet saa den nære del er overtatt av statseieren og den øvre
av det alminnelige vedlikehold.

Fordelingen av fortynninga pa Niis Fris eiendom utført
1914/15 paavillett vedlikeholdet av torper & gardsbrukere pas
fra totten det alminnelige vedlikehold.

Fortynning ved veie og Larossl prestegård utført ut-
ført 1918/19 paavillett vedlikeholdet & gardsbrukere pas ^{Torpa} ~~veie~~
for den øvre endes vedkommende resten vedlikeholdes av preste-
gårdene.

Fortynning ved Hagen utført 1919/20 paavillett vedlike-
holdet gaarden Hagen

Fortynning ved Tonhus prestegård utført 1911/12 Yer-
ligere fortynning ved Tonhus prestegård og reparasjon av fort-
ynninga ved Larossl prestegård utført 1921/22 paavillett ved-
likeholdet prestegården, gitt av bygget utdros etter sannoring.

* * *

tilsyndeneoen for det allmoeilige vediignoia.

Opprassjon av iønskade pa forlygningene i Larosseis-eiv og forkyringen mot Larosseisiv ved Neare veide, er dessle sjeldne reiser av de alre verker og inngaaer som sasane i det allmoeilige vediignoia.

Forlygning mot Larosseisiv neanterior Oierroen i Hense-skogen utført 1918/19 av Overrettsakfører Schelrup-Jansen under leding av sva. opsynsmann Grønne. Det kan sees av Overrettsakføreren har gitt en vediignoias garantii til kommunen da at det er uttalt Kr 1000,- som tilskudd til dette anlegget der her kostet omkring Kr 4000,- men det kan ikke sees om kommunen har betalt overrettsakføreren som kontрагentist har bestatt sig vedligeholdet av dette private arbeide, der bestre etfører pa grunn av nogle uiovilige arbeider der var utført og senere attferjernet.

Omføreren vilde vare taknemlig for opplysning om dette forleg.

Istandsetteelse av vanningskanal Voie-Kauaas dampene for risikoruttaekninga staledt er medlast med konsien vediignoicas av de interesserte gaartruukere.

Det er nu av høregodt nesatt en komite der skal oppmøte og operke og rekkrive alle forlygninger i Larosi og en gang for alle fastsette en reguleringsplikt for kommunens vediignoicas pinkt paanviller.

Fridigst.

tekrift
av vedlikehaldsnevndi si m/tebok frå 17 april 1920.

Den 17 april 1920 hadde nemndi for vedlikehaldet for forbygningane mot Lerulselvi m/te og gjekk over forbygningane.

Nemndi var samd um et etternevndie forbygningar, heilt eller delvis, ikkje tilkjem dei interesserte til vedlikehald.

- 1) Denne kartet er nærført og vore ein forbygning av elvestein i saltbildene nær ei lengd av 700 m. Nemndi meiner dette ikkje er rett da det ikkje her er unnført noko verk. Men det som er, er noko tilkjyrt av private og at/ratelen er grunstein nedrulla etter bråden grunns graving av elvi.
- 2) Den nære kartet ved "Ivle" nærførde stranddekning, umleg 720 m. er heilt privat.
- 3) Denne kartet er nærført og vore eit elvesteinverk nær umleg 540 m. frå Sande og nedover mot Sunnsteigen. Ta dei vete 200 m her er berre nedrulla kramlestein grunns graving av elvi. Den resten (340) er også vore av graving av elvi men er her også tilkjyrt ein del av private.
- 4) Frå øvre enden av forbygningi i "Smør/ins" er nære kartet nærført ei forbygning umleg 240 m. Dette er heller ikkje unnaust forbygning men naturleg nedrulla grunstein, ikkje noko tilkjyrt.
- 5) Ved "B/bru" nær nordre sida av elvi og unnover, er nære kartet ei forbygning umleg 45 m. Denne nære seinast næ tilhøyrer vegen og bru. Den er unnført saman med desse.
- 6) Nære suisje av elvi ovenfor B/bru, er nære kartet nærført ei forbygning utryssa Stein. Denne er privat arbeid.
- 7) Fra Herman B/ sin eigedom "B/diene" ei grunsteinrys nær umleg 30 m er privat arbeid.
- 8) Videre nær Herman B/ sin eigedom "B/diene" er nære kartet nærført ei forbygning bakenfor den rette forbygning. Denne finst ikkje no og trengst heller ikkje.
- 9) Fra Ivar Rikheim sin eigedom "Linthus/i" er unnført ei privat forb.
- 10) I Gr/t/iene ei forbygning av grunstein nær umleg nær 50 m i nedre enden av den rette forbygning. Denne er privat.
- 11) Hjem vassinntaket til Lunde ei privat forbygning.
- 12) Fra Vollsbru og unnover til Zuvela er tilkjyrt ein del Stein privat.
- 13) Fra Vollsbru og nedover "Lunde-Legard" 380 m forbygning.
- 14) Fra Anders Fri/Voll og Ole T. T/njum sin eigedom frå gamle Vollsbru privat upoført delvis fløymgard og delvis stranddekning av grunstein.
- 15) Fra Ole T. T/njum sin eigedom umleg 50 m forbygning.
- 16) Forbygning mot prestegarden.
- 17) I "T/njuss/ini" er nære kartet unnført ei forbygning umleg 90 m. Dette er privat.
- 18) I "Gend/ini" nær Hækken /vre-/ri og Hækken Lerly sin eigedom er unnført ein del privat forbygning. Denne forbygning varer 40 m. nedover frå market med Hækken Lerly og Hækken /vre-/ri.

- 14) Fra Tri fra market ned Ingebrikt og "nørs" Tri, nedover 134 m og oppover nærmest Tri sin eideom selangt forbygningi varer. Den er topper av forbygningi og sandkrum over marki.
- 15) I Haugshagen er forbygningi høgde unleg 160 m nedover mot fras "Stedmarket" milles Tri og Haug. Vidare nedover var Gla Haugshagen sin eideom og 70 m ned nærmest Haug sin eideom. Den er heile forbygningi privat.
- 16) I Haugshagen nærmest Haug og Anders Haugshagen sin eideom, er forbygningi høgde unleg i m med sandfyll bak, nærmest ei lengd av 170 m unover fra "Stedmarket" milles Haug og Tri og nedover nærmest merke nærmest Thomas Tri sin eideom til den nærmeste tih yrer hovedvegen.
- 17) Nærmest "Vinkelheit" hev hovedvegen eit stykke forbygning av 73 m ykna fras Thomas Tri sitt gjerde nallen inn og utmark.
- 18) Nærmest Skjersbru og unover 125 m nærmest kanten av elvi er hovedvegen sitt.
- 19) Fra Skjersbru og nedover 100 m nærmest vestreida av elvi er elvi privatford.
- 20) Den korte straumen ført forbygningi ned eideom i Heggasen. Den bokste er berre granistein og er privat.
- 21) Ved "Difta" er ført ned kretet ein forbygning 140 m. Denne er privat.
- 22) Fra "ye-bru" og unover nærmest austsida av elvi, ei privat "ye" nærmest 90 m. av elvi overfor "ye". Denne er privat arbeid.
- 23) I Rønneskogen 90 m fras market ned Iver Lyg og Kristoffer Sandby og nedover strandtekning unffrt privat.
- 24) Fra Hensegarden ei privat forbygning som tek til 34 m nedover market milles Rovland og "Sheldor" -garden.
- 25) Den gamle forbygning mot Tordalslyri tilh yrer Tordalslyri.
- 26) Den nye boksten av eldsta "Ljønsdal" er unffrt ei privat fare. Den kretat hev me merke av med blyant og sett dei nr. nærmest.
- 27) I forbygninginane nærmest er nærmest. Denne er privat.
- 28) Fra "Jens" til "M. W. Kondelbo", Ingebrikt Tri
(sign) (sign) (sign)
Denne er unffrt nallen og tilh yrer "Jens" og "M. W. Kondelbo" som er forbygning. Det er rett utskrift.
- 29) Fra "J. T. Tønnes" sin eideom unleg 50 m forbygning.
Denne er forbygning mot prestegarden.
- 30) "Lund" er en kretat unffrt ei forbygning unleg 50 m nedover.
- 31) "Gandini" nærmest market unffrt ei forbygning unleg 50 m nedover.
- 32) Fra "H. Kon" Tri sin eideom unleg 50 m forbygning. Denne er unffrt ein del privat forbygning. Denne forbygning varer 40 m. nedover fras market med Harkon vre-Tri og Harkon vre-Tri. Denne har kon Tri sin eideom er den rette forbygning høgde over marki.

NORGES

VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN

FORBYGNINGSAVDELINGENS VESTLANDSKONTOR

Postgiro nr. 5330

F Ø R D E

Fra

overingeniør Olav Vold

Oslo den 25. april 1939.

Til Vassdrag s- og Elektrisitetsvesenets forbygningsavdeling.

Rapportom en besiktigelse av forbygningene i Lærdalselv hösten 1938.

Da de som hittil har hat vedlikeholdet av forbygningene i Lærdalselv ved forkjellige anledninger er blitt uenige om grensen mellom de forskjellige forbygningsparseller og om utstrekningen av hver enkeltsvedlikeholdsplikt, har Lædal formannskap den 22. januar 1938 anmodet om hovedstyrets bistand til å få denne saken klarlagt. I anledning herav har jeg etter generaldisektørens ordre undersøkt forholdene på stedet den 27. september til 6. oktober 1938 og skal på grunnlag herav tillate mig å framkomme med nedenstående rapport. Som bilag følger et sett kopier av et eldre kart i 1 : 2000 i 7 blad over Lærdalselv og dens forbygninger. Kartet er korrigert ~~med meg~~ etter den av meg foretatte oppmåling av de enkelte forbygningsparsellers lengde. Presisjonsmåling er av forskjellige grunner ikke utført, men jeg tror de funne resultater i alt vesentlig er riktige.

L. Ovengor Bö bruA. På venstre bredd:

- 1) Den på kartet viste överste forbygning er 36 m lang.
- 2) Den nedenforliggende forbygning er 125 m lang. de 106 ~~överste~~ m består av god röysmur, de nederste 19 m består av mere löst opplagt stein
- 3) Forbygningen nedenfor er 285 m lang. Fra ca. 169 m til ca. 223 m er forbygningen dekket av utraset stein og sand i en höy elvelmel

NORGES
 VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN
 FORBYGNINGSAVDELINGENS VESTLANDSKONTOR
 Postgiro nr. 5330
 FØRDE

- 4) Ved Nivlas utløp er der en gammel, delvis rasert 38 m lang kuppelsteinsforbygning. Den begynner oventil litt ovenfor Nivlas utløp. Forbygningen er vissnok privat.
- 5) Den nedenforliggende forbygning "Hunsteigbrygga" er 226 m lang. I ca. 10 m, s lengde oppover før forbygningens øvre ende er der utrøyset en del kuppelstein. De øverste 25 m av selve forbygningen er delvis sunket og består tidels av uordnet røys av store bruddsteinsblokker. De 8 nederste meter av den består av en del bruddsteinsblokker, som er utfylt i uordnet røys.

Ved 32 m krysses et gjerde som deler mellom Bård Blåflat og Jens Frydenlund. Ved 144 m krysses et delegjerde mellom de sistnevnte og Ole Bårdsen Lysne.

- 6) I en lengde av 210 m oppover fra Bö bru er der utkjørt en del grov bruddstein i elvekanten på venstre bredd. Fra denne forbygnings øvre ende og ca. 20 m videre oppover er der utlagt en del Kuppelstein. Hele forbygningen antas å være privat.

~~BxxPå~~

B. På høyre bredd:

- 1) Ved Saltkjelen ligger et 65 m langt bruddsteinsverk
- 2) Ca. 80 m nedenfor er der lagt opp en del grove bruddsteinsblokker tvers over et sideløp i en lengde av ca 30 m for å hindre at elva utvider dette så det blir hovedløp. Denne flomgar er visstnok privat.
- 3) Ved gården Øvre Lysne er der en 248 m lang stranddekking. Videre nedover er der i ca 55 m lengde privat utfylt kuppelstein i melen. 3m fra forbygningens øvre ende krysser den et gjerde.
- 4) Fra eiendomsgrensen mellom Jonas Lysne og Per O. Lysne og nedover ligger der en 266 m lang stranddekking, som ca. 160 m ovenfra krysser et delegjerde mellom Per O. Lysne og Tomas Lysne. Ca 258 m ovenfra krysses en hengebru ~~Side 16 av 57~~ ("Hunsteigbrua").

NORGES
 VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN
 FORBYGNINGSAVDELINGENS VESTLANDSKONTOR
 Postgiro nr. 5330
 F Ø R D E

- 5) Noe lenger nede ligger en 458 m lang forbygning, delvis stranddekking, delvis parallellverk. De överste 8 m av den består av utrøyset stor stein bruddstein. 14 m ovenfra krysses et gjerde som deler mellom Tomas Lysne og Syhnöve Lysne. Ved 150 m krysser verket et gjerde som danner grensen mellom Synnöve Lysne og Bård O. Lysne.
- 6) I ca. 277 m, s lengde fra Bö bru og oppover på höyre bredd ligger der en gammel og formentlig privat forbygning av utrøyset bruddstein og kuppelstein. Ca 50 m ovenfra krysses et gjerde, som deler makkelig mellom Bård Olsen og Nils Blåfladt. De nederste 80 - 100 m av forbygningen er oppført som en storsteinet mur, som antagelig er utført av hensyn til bruа eiler for den vanningskanal som går under bruа ved höyre bredd.

III. Fra Bö bru nedover til Volds bru.

A. På venstre bredd.

- 1) På Böøyene og Grötøyene er der en 1267 m lang forbygning, der for en overveiende del er utført som parallellverk. De överste 300 m består av et flomverk, i det vesentlige bestående av kuppelstein. Ved ca. 671 m ovenfra krysses et gjerde, grensen mellom Böøyene og Grötøyene. Ved ca. 712 m krysses inntaket til en gammel vanningskanal. Ved ca. 787 m krysses krysses et gjerde som deler mellom Moldestad og Gröttebø. Ved ca. 821 m krysses inntaket til nok en vanningskanal.

I forlengelse av forbygningen nedentil ligger en ca. 70 m lang privat stranddekking av utrøyset kuppelstein.

- 2) Fra utløpet av elva Kuvella og ned til Bö bru er der i en lengde av ca. 142 m utlagt kuppelstein i en forbygning som etter alt å dömme er privat.

B. På höyre bredd:

- 1) Like nedenfor Bö bru er der privat utrøyset kuppelstein i ca. 130 m lengde langs elvebredden.
- 2) Et ordinært 113 m langt verk begynner ved gården Bötun ca 200 m nedenfor brua.
- 3) Den av vedlikeholdsnevnden som nr. 7 oppførte private forbygning er 38 m lang.
- 4) Mellom gårdene Frydenlund på höyre bredd og Ingebrigt Bös gård på venstre bredd begynner der på höyre bredd en ordinær forbygning som er 435 m lang.
- 5) Like nedenfor begynner et verk, som er 447 m langt. Der er bare en mindre åpning mellom de to sistnevnte forbygninger. Ved ca. 233 m krysser dette verk et gjerde, som går på skrå over verket. Ved ca. 373 m krysses et gjerde, som deler mellom Ola Ödegård og Jens Rikheim.

I direkte tilslutning til det siste 447 m lange verk er utløst en del løse bruddsteinsblokker langs elva i en 37 m lang røys.

- 6) Nr. 9 på vedlikeholdsnevndens liste er en privat forbygning langs et sideløp for innmarken på gården Rikheim.
- 7) Nr. 11 på nevnte liste er et 75 m langt privat verk av opprøyset kuppelstein på venstre side av inntaket til en vanningsrenne til Lunde.
- 8) Like ovenfor Volds bru på höyre bredd i ca. 18 m, s lengde fra brua og oppover har grunneierne privat lagt ut endel kuppelstein. Videre 23 m oppover er der en muret forbygning, som antagelig er utført av Veivesenet da brua ble bygd. Heller ikke denne forbygning antas å være underlagt det ordinære vedlikehold.

III. Fra Volds bru nedover til Hauge bru (Skjærbsbrua).

A. På venstre bredd:

1) Like nedenfor Volds bru ligger en 629 m lang forbygning. De överste 2-300 m av den er for en overveiende del utfört av kuppelstein. Ved ca. 227 m krysses et gjerde som deler mellom Vold og Sanden (prestegården).

Ved ca. 473 m krysses et gjerde, som deler mellom prestegården og Eri Vold. Ved ca. 540 m forlater forbygningen selve elvebredden og fortsetter som et lavg kuppelverk steinsverk inntil nedre ende ved 629 m. Derfra og videre nedover til Volds gamle brusted er der i ca. 60 m lengde privat opprøyet en del småfallen kuppelstein i et verk som bare er 0,1 - 0,2 m höyt.

2) På venstre bredd nedover fra Volds gamle brusted ligg en ca. 140 m langt flomverk av småfallen kuppelstein. Det er smalt og bare opp til 0,5 m höyt. Så kommer en 10-15 m bred åpning og et nytt enda lavere kuppelsteinsverk videre nedover langs et sidelöp i elva. Ved ca. 86 m i dette siste verk krysses et gjerde, som deler mellom Tönjum og Vold. Ved 103 m er der en åpning på ca. 10 m for en vei gjennom forbygningen, som ialt er ca. 154 m lang utenom de foran nevnte 140 m. Begge disse forbygningene må antas å være private.

3) En 57 m lang stranddekking C-D ved Tönjum prestegård (nr. 15 på vedlikeholdsnevndens liste). I en lengde av ca. 30 m ovenfor stranddekkingen er der ~~en~~ utrøyet del kuppelstein langs et bilöp. Også nedenfor den er det utlagt litt Stein i elvebredden i ca. 6 m, s lengde. Ved 28 m ovenfra krysser stranddekkingen et gjerde, som deler mellom Tönjum og Övregård. I forbygningen C-D har prestegården betalt 4/5 og gårdbrukenne Ivar Övregård, Ole Övregård og Ole T. Tönjum 1/5 av

omkostningene. Vedlikeholdet skal bæres av disse grunneiere og deres eiendommer etter de nevnte forholdstall.

4. En 328 m lang stranddekking A-B ved Tönjum prestegård (nr. 16 på vedlikeholdsnevndens liste).

Forbygningen begynner oventil ved et gjerde, som deler mellom prestegården og Tönjum, like nedenfor utløpet av en vanningsrenne. I en lengde av ca. 10 m nedenfor stranddekkingen er der røyset ut en del grov stein, sprengtstein fra et jorddyrkingsarbeid. Forbygningen er bekostet av prestegården som også har vedlikeholdet.

5) En 650 m lang forbygning på Tönjum, bestående dels av skråningsmur av grove blokker, dels av et lavt flomverk opplagt helt av kuppelstein eller av bruddsteinsblokker med bakfyll av kuppelstein.

Ved 187 m ovenfra krysses et gjerde som deler mellom Tönjum (Ivar Övregård) og Halvor Tönjum. Verket består her bare av endel løst utlagte blokker bruddsteinsblokker uten bakfyll, senere dannes det av en lav flomgar av blokker. Ved 453 m krysses et gjerde, som deler mellom Halvar Tönjum og Håkon Lerøy. Ved 515 m er der en 4 m bred åpning i verket (for kjøreveis). Verket har nå kuppelsteinsbakfyll.

6) Ca. 45 m nedenfor det sistnevnte verk begynner en 68 m lang stranddekking av opprøyset, grov bruddstein. De 24 nederste m av den består av litt utlagt kuppelstein med noen få bruddsteinsblokker langs elvekanten. Forbygningen er antagelig utført for å stenge ^{et} side-lop og beskytte den nedenforliggende ordinære stranddekking.

7) Stranddekkingen, nr. 18 på vedlikeholdsnevndens liste, ser ut til å være helt privat. Den begynner oventil 88 m ovenfor et gjerde som deler mellom Håkon Eri og Håkon Lerøy og når 60 m nedenfor gjerdet. Den er altså 148 m lang.

NORGES
 VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN
 FORBYGNINGSAVDELINGENS VESTLANDSKONTOR
 Postgiro nr. 5330
 F Ø R D E

8) Den såkalte "Brygga i Erisøyene" hvis øvre ende ligger 60 m nedenfor det sistnevnte gjerde er en ordinær forbygning, 1089 m lang. De 42 øverste m av den er privat forhøyet ca. 0,5 m. Den har god skråningsmur av blokker mot elva. Ved 152 m ovenfra krysses et gjerde som deler mellom Anders Øvre Eri og Håkon Øvre Eri. Forbygningen går snart over i et parallelverk med kuppelsteinsfyll bak frontmuren. Ved 368 m krysses et gjerde som deler mellom Anders Øvre Eri og Arne Storset. Ved 402 m krysses et vassinntak til Erigårdene. Ved 550 m krysses et gjerde, som deler mellom Arne Storset og Ingebret Eri. Ved ca. 750 m får verket jorddækket krone. Ved ca. 937 m krysses en privat hangbru("Fiskebrua ved Eri").

Nedenfor denne forbygning fortsettes en 23 m lang privat steinmolo ("fiskebrygge").

9) Den 1779 m lange forbygning på venstre bredd forbi Erigårdene ("Havrebrygga") begynner øverst 26 m ovenfor det gjerde som deler mellom Tomas Eri og Ingebret Eri. Ovenfor denne 26 m lange forbygning igjen er der i en lengde av 25 m privat utrøyset en del kuppelstein og bruddstein i elveskråningen

Forbygningen er i en lengde av 26 m ovenfor nevnte dele og ned til 134 m nedenfor dette, altså i alt 160 m privat forhøyet 0,5 m i 1915 av grunneierne Nils Øye, Petter A, Lysne, Lars D. Eri Halvar J. Eri, Anders H. Eri og Sjur S. Eri, hvis bruk derfor deltar i vedlikeholdet her.

Ved 291 m krysses et gjerde, som dele mellom Tomas Eri og Lars Eri. Ved 609 m krysses et delegjerde mellom Lars Eri og Ole Hagen. Fra dette dele er der 26 m ned til det punkt hvorfra verkets krone er forhøyet privat.(men med statsbidrag). Forkøyelsen av verket er utført av Ole Hagen samtidig med oppførelsen av den nedenforliggende forbygning ved Hagen og strekker seg fra 635 m til 773 m eller i en lengde av 138 m. Denne forhøyelses vedlikehold påhviller Ole Hagen

Fra 773 m til 948 m ligger et flomverk, som også vedlikeholdes av Ole Hagen. Ved 948 m krysses et delegjerde mellom Ole Hagen og Anders Hagen. Fra dette delegjerde og 71 m videre nedover er forbygningen privat.

Fra 1019 m er forbygningen igjen ordinær og består av et flomverk med frontmur av bruddstein og grus og stein dekket av jord som bakfyll.

Fra 1267 og nedover til Veivesenets forbygning~~en~~ i "Svinaledet" er verket forhøyet ca. 0,5 m og kommunen har vedlikeholdet av den forhøyede krone i henhold til sitt vedtak i møte den 17. juni 1910. Fra 1269 m og 60 - 80 m oppover langs elvebredden er der privat utlagt en kuppelsteinsrøys ca. 6-8 m utenfor det ordinære verk. Ved 1445 m krysses et delegjerde mellom Anders Hagen og Tomas Eri.

Ved 1744,5 m eller 34,5 m ovenfor det nedennevnte gjerde står den delestein som Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen den 15. april ~~1939~~ 1939 har latt sette opp på dette sted, for å vise øvre endepunkt av den forbygning Veivesenet har vedlikeholdet av. Ved ca. 1779 m krysses Tomas Eris gjerde. Nedenfor dette går veien nesten helt ut til elvekanten. Ströket omkring denne forbygnings nedre del har fått navnet "Svinaledet".

B. På höyre bredd:

- 1) Fra Volds bru og 127 m nedover er der privat utfyldt en stor mengde tildels småfallen kuppelstein langs elvebredden, 127 m nedenfor bruia krysses et delegjerde mellom Ola Lunde og Per Övrevold.
- 2) Ved dette delegjerde begynner et 262 m langt ordinært parallellverk med frontmur av bruddstein og bakfyll av kuppelstein og grus.

NORGES
VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN
FORBYGNINGSAVDELINGENS VESTLANDSKONTOR
Postgiro nr. 5330
FØRDE

9

Denne forbygning er utført for midler bevilget på Vassdragsvesenets budsjett for 1918 - 19. Distriktsbidraget er betalt av prestegården og grünneierne Per Övregård og Håkon Vold i fellesskap. Vedlikeholdet påhviler formentlig bidragsyderne eller deres eindommer. Ved 55 m krysses et delegjerde mellom Per Övre vold og Håkon Vold. Ved 160 m krysses et gjerde som deler mellom Håkon Vold og prestegården.

3) Ved "Tronkvitlen", på yttersiden (venstre side) av inntaket til vanningskanalen ved Hauge- Molde er der et 49 m langt parallelverk med bruddsteins frontmur og bakfyll av kuppelstein og bruddstein. Det tjener til å beskytte kanalens inntak.

4) I "Tönjumøyene" er der en gammel 85 m lang stranddekking av grove bruddsteisblokker. 38 m ovenfra er muren delvis falt sammen og utbedret ved påfylling av kuppelstein. Forbygningen går så videre over i et parallelverk av bryddstein. Den er på vedlikeholdsnevndens liste oppført som nr. 17 og menes å være privat.

5) Ca. 300 m ovenfor Molde gård begynner en 533 m lang forbygning, med øvre ende ved et sideløp, ca. 25 m ovenfor dettes utløp i hovedelva. Ca 25 m videre oppover er der privat utveltet i melen en del bruddstein og kuppelstein. Forbygningen er anlagt dels som stranddekking dels som parallelverk. Frontmuren og på de nederste 33 m også hele verket er utført av bruddstein.

6) 168 m lenger nede begynner en forbygning som er 402 m lang. Ved 275 m krysses et delegjerde mellom Johannes Molde og Tomas Eri. Overst og nederst er der bare stranddekkink, i midten et parallelverk, og hele forbygningen er utført av bruddstein

Fra forbygningens nedre ende er der videre nedover utlagt en del bruddsteinsblokker i en lengde av 26 m.

7)

I direkte tilslutning til de sistnevnte blokker begynner et 154 m langt parallelverk med frontmur av bruddstein. Verket slutter nedentil ved et sideløp.

8) På "Erisöiene" på høyre bredd av sistnevnte sidekøp og ut ~~xx~~ for gården nedre Molde begynner et 652 m langt parallelverk. Ved 20 m krysses (i spiss vinkel) et gjerde som deler mellom Tomas Eri og Halvar Eri. Ved 114 m krysses et delegjerd mellom Halvar Eri og Hans Eri. Ved 200 m går forbygningen over i et steinkledt verk. Ved 242 m krysses en hengebru. Ved 343 m krysses et delegjerd mellom Hans Eri og Lars Eri. Ved 460 m kommer verket åter ut til elva (et sideløp) og får vanlig skråningsmur mot denne. Ved 609 m krysses et delegjerd mellom Lars Eri og Petter Eri.

9) Ca. 25 m nedenfor begynner en 283 m lang forbygning, dels som parallelverk, dels som stranddekking. Ved 115 m krysses et delegjerd mellom Petter Eri og Tomas Færstad. Fra 120 m til 180 m er verket privat forhøyet ca 0,5 m av den sistnevnte. Videre nedover ligger det en 25 m lang flomgar av utlagt bruddstein.

10) Ca 300 m ovenfor gården Hauge begynner et parallelverk som er 363 m langt. Fra ca. 320 m går verket over i et lavere flomverk på bakken, og på de nederste 30 m er det bare ca. 0,2 m höyt. 8 m ovenfor nedre ende krysses et delegjerd mellom Tomas Eri og Jens Hauge.

11) Like ovenfor Hauge bru (også kalt Skjærbrua) er der på høyre bredd en ~~xx~~ 116 m lang privat forbygning, som for de øverste 47 m, s vedkommende på Lasse Hauge eiendom ned til et gjerde betsår av en rampe av utfylt stein langs elvea. Fra nevnte gjerde som danner grense mot Knut Skjær eiendom, er der ned til bruha en 69 m lang mur oppført ved bruas anlegg for å beskytte denne. Denne forbygning, som ved-

h

likeholdes av kommunen, er på vedlikeholdsnevndens liste oppført som
nr. 23.

IV. Fra Hauge bru nedover til Öye bru.

A. På venster bredd:

- 1) Den 315 m lange forbygning ved ~~Haugene~~ begynner ved veimu-
ren 450 m nedenfor Hauge bru. Den er utført som parallelverk av
bruddstein. Ved 31 m krysses et 3 m bredt ~~mark~~ vassinnak til Öie, ~~sæ~~
Stönjum og flere andre gårder. Fra ca. 197 m til ca. 210 m er verket
avbrutt. De nedest 5 m av verket består bare av endel utrøysede
blokker. Videre nedover er der en kuppelsteinsør, hvori der i en lengde
av ca. 25 m ligger enkelte bruddsteinsblokker.
- 2) Nr 25 på vedlikeholdsnevndens liste er 130 m lang privat
stranddekking på venstre side av et sideløp. Ved 76 m krysses et dele-
gjerde mellom Tomas Hundæri og Mons Kroken. Strandekkingen, som oven-
for dette gjerde er utført av småfallen kuppelstein, består nedenfor
samme av bruddstein. På de nedest 10 m ligger der dog bare noen få
utveltede blokker.
- 3) En meget tarvelig kuppelsteinsforbygning, som etter alt å
dömme er privat, begynner ved et gjerde som deler mellom Mons Kroken
~~Per Mo og Knut Skjær,~~
~~Ved 141 m krysses delegjerde mellom sistnevnte og Olav Bettolvsen.~~
~~Olav Bettolvsen~~ Ved 153 m krysses et delegjerde mellom sistnevnte
og Jens Öie. Fra 100 m og nedover ligger der enkelte bruddsteins-
blokker i elvemelen foruten kuppelsteiner. Denne forbygning er i alt
207 m lang.
- 4) Ved forrige forbygnings ~~neden~~ nedre ende ligger en stor
steinbrygge" (bune). Her begynner et ordinært parallelverk med front-
mur av bruddstein og bakfyll av kuppelstein og örmasse. Verket som er
216 m langt når like ned til Öie bru.

NORGES
 VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN
 FORBYGNINGSAVDELINGENS VESTLANDSKONTOR
 Postgiro nr. 5330
 F Ø R D E

B. På höyre bredd.

1) Den av vedlikeholdsnevnden som nr. 24 oppførte forbygning fra Hauge bru og nedover er 440 m lang og må antas å være privat. Den består for en overveiende del av utrøyset kuppelstein med en del bruddstein iblant. Ved 19 m krysses et delegjerde mellom Knut Skjær og Ola Skjær. Ved 220 m krysses et delegjerde mellom Ola Skjær og Ranveig Hundæri Hundæri. Herfra fortsetter forbygningen som en flomgar av kuppelstein. ved 333 m krysses et delegjerde mellom Ranveig Hundæri og Ola J. Hundæri. Ved 352 m går flomgaren over i en del utlagte bruddsteinsblokker.

2) Ved gården Hundæri ca. 300 m ovenfor elva Ofta begynner en 230 m lang forbygning (stranddekking) med store masser av utrøyset kuppelstein og en del bruddstein. Særlig i melens fot ligger det adskillig av det siste. Elva går her i sterk kurve og ligger hårdt på melen. Langs forbygningens topp går det en privat kjørevei. ved 153 m er der en grind og dele mellom Johan Hundæri og Tomas Hundæri. ved 225 m krysses ~~et delegjerde mellom Ola J. Hundæri og Ola Skjær~~ et innmarksgjerde med grind

Forbygningen er antagelig privat.

3) Litt lenger nede nemlig ved Oftas höyre flomløp begynner en 120 m lang (privat) flomgar av kuppelstein. Ca. 5 m ovenfor dens nedre ende krysser den et gjerde, som deler mellom Natvig og Petter Öie. (Se nr. 26 på vedlikeholdsnevndens liste.)

4) Ned for fykkessykehuset begynner en privat flomgar, som er 157 m lang og ender ca. 28 m ovenfor Öie bru. Överst består flomgaren bare av noen utlagte kuppelsteiner. Ved 20 m blir der noe mer stein, men verket er ikke over 1/2 m höyt. Fra 110 til 157 m når verket ut til elvekanten og tar form av en större kuppelsteinsröys. Ved 157 m krysses et gjerde som deler mellom Petter Öie og Jens Öie.

5) 19 m ovenfor Öie bru begynner en ordinær stranddekking av store bruddsteinsblokker.

NORGES
 VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN
 FORBYGNINGSAVDELINGENS VESTLANDSKONTOR
 Postgiro nr. 5330

F Ø R D E

Den er 19 m lang til Öie brus ländkar. Den fortsetter på bruas nedsiden (se nedenfor).

V. Nedenfor Öie bru.

A. På venstre bredd:

- 1) Like på nedsiden av brukaret begynner en 214 m lang ordinær forbygning. Ved 124 m krysses et delegjerd mellom Jens Öie og Kristoffer Eriksen.
- 2) 90 m nedenfor det nevnte delegjerdet begynner en 131 m lang privat forbygning, som ble utført før en rekke år siden av overretts-sakfører Schjelderup-Jansen. Den består av en nokså uordnet röys av bruddstein utlagt i elvemelen. Ved 114 m går forbygningen over i en steinmolo, som fortsetter ut i elva. Ved 131 m slutter forbygningen, men fortsetter i en annen privat steinrampe, som går videre 30 m ut-over i vannet. Lærdal herredstyre har i møte ~~xx~~ 13/10 1921 avgitt distriktsvedtak angående forbygningen.
- 3) Et 64 m langt ordinært verk begynner oppå bakken ved pel 60 i den nevnte private forbygning og svinger til venstre som et lavt flomverk, hvorpå der går en gangsti. Dets nedre endepunkt er ved Per Aspeviks låve.
- 4) Et verk som oventil dannes av en rad bruddsteinsblokker utlagt på toppen av elvemelen, begynner 3 m ovenfor delegjerdet mellom Tomas Gjerde og Tomas Gröthe. Ved ~~xx~~ 39 m krysses et gjerd ved en gammel fiskebru. Verket er ialt 199 m langt. Et 20 m langt privat verk går videre i rett vinkel til venstre og ender i en 5 m lang trebru over en vanningskanal ved Han segaren.
- 5) Ved den sistnevnte eiendom er der langs den nevnte vannings-kanal en 34 m lang privat forbygning med kjørevei på Kronen. Den er på vedlikeholdsnevndens liste oppført som nr. 29 og begynner øverst ved delegjerdet mellom Hovland og Tomas Gröthe.

NORGES
VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN
FORBYGNINGSAVDELINGENS VESTLANDSKONTOR
Postgiro nr. 5330

F Ø R D E

6) Et 380 m langt ordinært verk begynner ved nedre ende av det sistnevnte private verk ca. 10 m ovenfor den ~~nevnte~~^{foran-} trebru. Ved 106 m krysses et gjerde, som deler mellom Hovland og Tomas Grøthe. Verket har god skråningsmur av bruddstein og bakfyll og krone av stein, grus og ~~unntak~~ sand. Ved 160 m går verket over i en rampe av store, kantede ~~stein~~ steinblokker med uordnet skrånning mot elva. Ved 228 m krysses et gjerdehjørne hvor følgende 3 eiendommer stöter sammen: Hovland, Hans Gröndal og Per Hjermann. Her står der også en kraftledningsmast. Ved 243 m får verket igjen god skråningsmur og krone av stein og grus. Ved 347 m går verket over i en uordnet ~~rygg~~^{stranddekning} av bruddstein.

7) Ca. 25 m lenger nede begynner et flomverk med frontröys av ~~br~~ bruddstein og bakfyll av stein og grus. Ved 115 m går verket over i en flomgar av bruddsteinsblokker. Ved 306 m går flomgaren over i en 10 m lang steinmolo, hvis nedre ende ligger ute i vannet. Denne forbygning er altså ialt 316 m lang.

8) Den nederste forbygning i Lærdal, som er ca. 909 + 280 m = ca. 1189 m lang går nedentil ut i fjorden. For en rekke av år siden ble den på de 280 nederste m forhøyet endel da den her viste seg å være for lav. Den tidlige elveær beider Anders Mjelde, som nå er 68 år gammel og som deltok i ø beidet med å forhøye verket, var tilstede den 6/10 - 38 og viste hvor langt oppover denne forhøyelse eller den nevnte 280 m gikk. Der ble da etter hans anvisning satt opp en merkestein oppe på verket i dette punkt, og fra dette som nullpunkt ble det foretatt lengdemåling oppover. Verket er her utført som en röys av grov bruddstein. Ved 130 m er verket bare ca 3/4 m höyt og fjerner seg fra elvekanten som en flomgar av store bruddsteinsblokker. Ved ca. 145 m grener der ut fra verket en ca. 359 m lang stranddekking av bruddstein langs elva (særskilt oppmålt, se nedenfor). Ved 200 m er der ca. 12 m til elvekanten. Ved 394 m krysses en kjøreväi (markvei). Ved 340 m er flomgaren vel 1/2 m höy og ligger ca. 16 m fra vannkanten. Ved 391 m

NORGES
VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN
FORBYGNINGSAVDELINGENS VESTLANDSKONTOR

Postgiro nr. 5330

F Ø R D E

slutter steingaren og fortsetter oppover som et verk av Stein og grus. Ved 468 m er der en ca. 1 3/4 m höy flomgard av sprengt Stein (reparert for noen år siden opp til ca. 637 m.) Ved 502 m kommer den forannevnte stranddekking etter inn til verket. Ved 540 m er verket ca. 2 m höyt. Ved 560 m står der en telegrafstolpe midt oppe på det. Ved 600 m er verket ca. 1 1/2 m höyt. Ved 609 m krysses et gjerde. (Per Hjermann eier grunnen på begge sider av dette.) Ved 660 m er avstanden til elva = 4 m. Flomgaren som her er vel $\frac{1}{2}$ m höy består av opplagte bruddsteinsblokker. Fra ca. 715 m og ca. 100 m oppover ble verket reparert for noen år siden. Det er her mellom 1 og 2 m höyt. Ved 815 m krysses et delegerde mellom Per Hjermann og Anders Öie. Verket fortsetter oppover spm skråningsmur av bruddstein mot elva og med bakfyll av Stein og grus.

Fra ca. 870 m blir muren brattere og er delvis sammenfalt. Verket slutter oventil ved 909 m, hvor det står et gjerde som deler mellom Anders Öie og Lars Öie. Mellom 870 m og 909 m er verket privat forhöyet ca. 1/2 m av Anders Öie (ifölge hans egen opplysning).
9)

Med utgangspunkt ved ca. 145 m i den foregående steingars lengdemåling ligger der oppover langs elvebredden en stranddekking av en del utlagte bruddsteinsblokker. Forbygningen som er ca. 359 m lang slutter oventil ved ca. 502 m i foregående steingars lengdemåling ved en jordfast Stein påmalt 0,0 i ytterkanten av steingaren:

B. På höyre bredd.

19 Som nevnt under punkt IV. B. 5 er der like ovenfor Öie bru en 19 m lang ordinær stranddekking. I umidelbar tilläknytting til denne men bare adskilt fra den ved bruas landkar ligger der på bruas nedside en 897 m lang forbygning. Ved oppmålingen er der regnet med utgangspunkt ved brykarets nedside. Forbygningen er her en stranddekning av bruddsteinsblokker lagt i god skråningsmur. Ved 81 m går den over i et

NORGES
 VASSDRAGS- OG ELEKTRISITETSVESEN
 FORBYGNINGSAVDELINGENS VESTLANDSKONTOR
 Postgiro nr. 5330
 FØRDE

parallelverk med bakfyll og krone av grus og jord. Ved 91 m krysses et delegjerde mellom Jens Öie og Petter Öie. Ved 136 m og et stykke nedover er der privat lagt opp en del Stein på verkets krone for å få det höyere. Ved 416 m krysses et delegjerde mellom Petter Öie og Ingebrigts Öie. Fra ca. 856 m og nedover har verkets skråning mot vannsiden löst utrøysede bruddsteinsblokker. Ved 877 m krysses et delegjerde mellom Ingebrigts Öie og Per Hjermann. Ved 897 m slutter den ordinære forbygning, men videre nedover i ca. 40 m, s lengde er der i elvemelen utlagt en privat röys av kuppelstein. Og på skrå nedover og utover i elva fra det ordinære verks nedre ende er utfört en ca. 40 m lang steinmøle ("laksebrygge") tilhørende Per Hjermann.

Dette er den nederste forbygning på Lærdalselvas höyre bredd.

.....

Så vidt jeg har kunnet få opplyst har de 280 nederste meter av den nedre forbygning (V.B.8) på venstre bredd ordinært vedlikehold, mens vedlikeholdet av den överste ~~ende~~^{del} av denne forbygning påligger en rekke eiendommer på Lærdalsöra.

Hjem det er som eier de forskjellige eiendommer har jeg fått opplyst av Halvar Epi.

Til slutt skal anföres at der ved Vassdragsvesenet for ~~tiden~~ tiden planlegges en forbygning på Mons Krogens eiendom mellom IV A 2 og IV A 3.

Den 8. 9. 1939 hadde nemndi møte for å se på overingeniör Olaf Volds arbeide med forbygningene.

Da hr. overingeniören ikke hadde uttalt klart på en del steder hvad som er privat forbygning så vil vi rette på manglerne på følgende steder:

Punkt. 4. Ovenfor Bö- bru og opoer venstre bredd. Verket er helt privat.

- "" ✓ 6. Ovenfor Bö-bru venstre bredd. Verket er helt privat.
"" ✓ 2. Ovenfor Volls-bru venstre bredd. Verket er privat.
"" ✓ 8. Ovenfor Volls-bru höyre bredd. Verket er ikke antagelig privat
men helt sikkert privat.
"" ✓ 2. Nedenfor Volls gamle brosted. Disse forbygninger er helt privat.
"" ✓ 1. Nedenfor Skjærs-bry på höyre bredd. Verket er helt privat.
"" ✓ 2. Dette er også privat.

Halvard Eri, Jonas Lysne, O. J. Hundæri.
sign. sign. sign.

Rett avskrift.

P. Johansen

Nb. Ved I. B. ✓ 2. og I. B. ✓ 6. er også et vistnok.

Førde,

Hr. ordføreren i Lærdal.

Lærdal.

Vedlikeholdet av forbygginger i Lærdal.

På opfordring av ordføreren i Lærdal har jeg i telefon uttalt mi om, hvordan min opfatning er om vedlikeholdet av en skadet forbygging, hvor dette tidligere påhvilte det almindelige vedlikehold, men er blit skadet ved foranstaltninger, der skylles en annen mann, og således repareret av denne.

Forutsetningen er at den der har utført en forbygging også har vedlikehold av samme.

Jeg mener man i et sådant tilfelle må skille mellem:

1) Istandsettelse, som ifølge loven påhviler den der har gjort skaden.

2) Almindelig vedlikehold.

Ad.1 Hvis en grundeier utfører et arbeide ute i elveløpet å det viser sig å være til skade for en forbygging, er det selv-sagt efter Vassdragsloven §7 at han er ansvarlig for den skade han forvoldør og må koste utbedringen.

Han er også pliktig å fjerne foranstaltningen, der har voldt skade, hvis denne er oppsatt uten forutgående skjøn, hermed ophører hans plikter.

Er skjøn avhold kan foranstaltningen bli stående. Under disse forhold er han pliktig å betale, til de oprindelige vedlikeholdspliktige en erstatning for den skade som det forsøgte vedlikehold, påfører dem, hvis skaden er skjett innen 10 år etter arbeidets utførelse.

Ad.2 Det almindelige vedlikehold påhviler den der har påtatt sig det fra begyndelsen av og kan ikke forandres.

Førde, den 14. desember 1940.

Denne er en på skjønnsforretning over de interessene til
 XXXXXXXXXdraget beløp på henholdsvis kr. 1.700 og kr. 1.150.
 Ferbygningsavdelingen. 22. juli 1958.

922/1957 F. I har utført undersøkelse mere enn den nevnte strekning,

J Aa/KJ Ravn utført som vist helt opp til Giekrus og Lars Gies
 Kommunekasseraren på høyre bredd noe høyere opp.

Lerdal. Ved tilleggsplanen av 23.12.1904 freksom en overskridelse av

den forrige plan på kr. 35.000, men hvor meget herav som fallt på de
A 80. Ferbygninger langs Lerdalselv. Distriktsbidraget for over-

Deres forespørrelse til vårt Vestlandskontor av 3. desember 1957
 ble med kontorets brev av 12. desember videresendt hit til besvarelse

En beklager at forespørrelsen er blitt ubesvart så lenge og bi-
 likeledes at det ikke er mulig å gi så eksakte opplysninger som
 De vel ønsker.

Det opprinnelige anlegg A 80 ble utført i tidsrommet 1892-1910,
 etter plan av 21.4.1890 og tilleggsplan av 23.12.1904 for omlag
 overslagsbeløpet, ialt kr. 175.000, men en har ikke her noe slutt-
 regnskap som viser hva de enkelte deler av anlegget kostet eller
 fordelingen av de tilsvarende interessenttilskudd. Heller ikke
 fremgår det av planer og karter hvor stort overslagsbeløp det fallt
 på hver interessa. Og fordi om det samlede medgåtte beløp stemmer
 med overslagssummen er det heller ikke gitt at dette gjelder også
 for de enkelte parseller.

For planen av 21.4.1890 på kr. 140.000 ble det fastsatt et
 distriktsbidrag på $\frac{3}{7}$ = kr. 60.000, hvorav de interesserte grunn-
 eiere skulle yte kr. 25.000. Kommunalt vedtak og garanti fra
 interessentene er av henholdsvis 27. mai og 16. juni 1890.

Ved skjønnsforretning 12.22.juli samme år ble bidraget
 kr. 25.000 fordelt på grunneierne, likeså den prosentvise andel av
 det årlige vedlikehold.

Etter det kart som fulgte planen ser det ut til at de interes-
 serte grunneiere på strekningen "Ravn" - "Skafferögaren" som De

Ønsker opplysninger om, antagelig har vært Tøger Ravn og Lars T. Öie.

Disse to er på skjönnsfortegnelsen over de interesserte gårdeiere ført opp med bidragsbeløp på henholdsvis kr. 1.700 og kr. 1.400 og vedlikeholdspresenter 6,8 og 5,6. Men deres interesser ser av kartet ut til å ha omfattet adskillig mere enn den nevnte strekning, således er Ravn anført som eier helt opp til Öiebrua og Lars Öies navn er påført også på höyre bredd noe höyere oppe.

Ved tilleggsplanen av 23.12.1904 fremkom en overskridelse av den første plan på kr. 35.000, men hvor meget herav som falt på de enkelte deler av anlegget fremgår ikke. Distriktsbidraget for overskridelsesbeløpet ble sett til 1/4 som vistnok i det vesentligste skulle fordeles på grunneiene. Kommunale vedtak og garantier er av 17.4. og 3.11.1905. Protokoll har vært ført over grunneernes bidrag i form av pliktarbeide, men den kan ikke finnes her. En skrivelse herfra til ordføreren i Lerdal av 18.12. 1909 viser dog at dette bidrag har utgjort 2/3 av distriktsbidraget eller kr. 5.833,3 men hvor meget hver enkelt har ytet av anleggets overskridelsesbeløp kan en altså ikke svare på.

Skulle en på grunnlag av de rent tilnærmede overslag for strekningene Ravn-Skafferögaren prøve å regne seg til hva interessentene tilsammen hadde å yte til forbygningen, måtte det bli noe slikt:

Første overslag ca. kr. 6.500,-

Interessentytelse herav $\frac{3}{7} \cdot \frac{25.000}{60.000} = \frac{5}{28}$ = ca. kr. 1.150,-

Setter en overskridelsesoverslaget for parsellen rent skjönnsmessig til ca. kr. 1.500,- blir

interessentytelsen herav $\frac{1}{4} \cdot \frac{2}{3} = \frac{1}{6}$ = ca. kr. 250,-
eller sammen ca. kr. 1.400,-

Etter anmodning av 18. mai 1915 fra overrettssakfører Einar Langberg ble det med skrivelse fra vassdragsdirektøren av 25. mai s.å. sendt herfra til utlån en del originale dokumenter vedrørende Lerdalselvens regulering. Disse dokumenter er senere såvidt en kan se ikke kommet tilbake hit selv ikke etter purring til Lerdal for-

Anskap av 9. april 1939, hvorav en vedlegger en gjenpart. Blant disse dokumenter var bl.a. Kontebok fra 1. april 1908 til anleggets fullførelse og Protokoll over naturalarbeidet, hvor De trolig ville finne svar på det De spør om.

Etter plan av 9. november 1920 ble det 1920-23 utført utbedringsarbeider (A 565) med distriktsandel 1/3. Uten nærmere presisering i tekst eller ved tegning er oppført parsellen Hansegaren, som formentlig er den samme som Ravn-Skafferögaren, muligens med tillegg av strekningen ovenfor, som i senere planer er kalt Hansenkogen. Ifølge regnskapet gikk det med for parsellen Hansegaren ca.kr. 1.350,-. I en fortegnelse over vedlikeholdspliktige, som vi har Lærdal herredskasses avskrift av (datert 22.11.1924) skulle interessentene her, som en antar må ha vært Schjelderup-Jansen og Lars Øye, betale henholdsvis kr. 190,20 og kr. 323,-.

25. mai 1939 ble det sendt Lærdal formannskap en rapport av 25. april s.å. fra overingeniør Olaf Vold. Da en har flere gjenparter av denne rapport her, sendes vedlagt et eksemplar ifall det opprinnelige skulle mangle i kommunens arkiv. Med rødt i margen (S.13-14) er markert det parti av forbygningene som en har gått ut fra Deres forespørsel gjelder.

Deres spørsmål tilslutt vedrørende de private forbygninger kan besvares med at hvis De med "det offentlige" mener Vassdragsvesenet (Staten) så har det i almindelighet ingen forpliktelser vedrørende vedlikeholdet av dem. Selv for dem med tilskudd av statsmidler oppførte forbygninger (de offentlige) har jo kommunen og interessentene garantert vedlikeholdet. Ved større skader og hvor betydelige verdier er truet kan det offentlige selv sagt etter andragende fra de interesserte finne det rimelig å tre støttende til ved utbedring av private forbygninger. Dette vil jo særlig gjelde der offentlige forbygninger ligger umiddelbart i nærheten og er i fare.

Etter det har For avdelingsdirektøren det ut til at de interesserte grunneiere på J. Aasen, "Ravn" - "Skafferögaren" som De

Gjenpart til Vestlandskontoret.

Vedlegg 7 nr. 12

Skrivaren i Indre Sogn

II.B.19b

PANTEBOK

1914-1918

pol. 350 - ut

Ekstrathinget den 23. juni 1916

(...) Johnsen Bø, Ole Tomassen Lysne, Ingebrigtsen, Ingebrigtsen Bø, Ole Iversen Bø, Baard A. Moe, Herman Wendelboe, Jens H. Eri, David Raae, Ole Olsen Vold, Hans J. Øvregaard m.p.p. v/O. O. Vold, Ole Ingardsen Tønjum m.p.p. v/O. O. Vold, Ole Ingvardsen Tønjum m.p.p. v/O. O. Vold, Knut K. Færestad, T. Raae, Ole Andersen Lysne, Peder J. Øvrevold, Tøris O. Tønjum, Ragnhilde A. Tønjum m.p.p. v/O.J. Tønjum, Nils H. Eri m.p.p. v/O.J. Tønjum osv.

----- 16 -----

Aar 1890 den 12 juli sammentraadte paa Lærdalsøren de skjønsmænd der under 16. juni s.a var valgt av 63 gaardbruker i Lærdal for at utlikne mellom disse en sum av kr 25 000. – fem og tyve tusen kroner – der av dem var vedtatt at utrede som bidrag til forbygning av Lærdalselven (Se kontrakt av 16. juni 1890) Skjønnet bestaar av:

1. ingeniør i Kanalvæsenet H. Nysom, som formand
2. gaardbruker Halvar A. Kvendshagen (?), der mødte som 1. representant for gardbruker John K. Hæg, der var forhindret ved sygdom
3. gaardsbruker Haakon O. Voldum
4. – " – Ole O. Bjørkum
5. – " – Hans H. Thyri

I den under 16. juni 1890 overladte (?) kontrakt var vedtatt følgende regler for dette skjønn:

Under punkt 3.

Hvert enkelt andel av bidraget fastsettes av en skjønsret der har at ta hensyn til hver enkelt bruks fordel av elveforbygningen.

Under punkt 5.

Likeledes underkaster vi os skjønnets avgjørelse om hvormeget hver enkelt eiendom har (har) at yte

til elveforbygningens vedlikehold, hvilken vedlikehold
vi paatage os paa betingelse av at det forsaavidt

s. 354

mulig utføres som natural arbeide

Under punkt 7:

Efter at skjønnet er ferdig skal det utlægges til
eftersyn i 4 uker. Enhver interessert har da ret til at
gjøre sine bemerkninger, der skal tas under overveielse
av skjønnsretten, hvis endelige skjøn derefter avgis.

I tidsrummet fra 13. til 21. juli blev elven og de til
samme stødende eiendomme befaret, hvorefter der den
22. juli avgas saadant skjøn:

Nedenfor opførte gaardeiere har at yte saadant
bidrag til forbygningen og yde saadan prosent av det
aarlige vedlikehold som tabellen utviser:

Stokholmsdag den 23 juni 1916

Frøttel Johanna Bo, Ol. Thomasine Lyne, Tegelskjært
Tegelskjært Bo, Ol. Hansen Bo, Maard M. Elle
Hansen Lundbae, Jøns H. Bo, David Kaae, Ole
Ole Boe, Hans J. Finsen og p.p. af 0.0. vold.
Ol. Engstrand Tønne m.p.p. af O.O. Vold, Knut H. Sande
T. Kaae, Ol. Hansen Lyne, Peder J. Finnes, Finn S.
Tønne, Fredrikke A. Tønne m.p.p. af J. Tønne.
Jøns H. Bo m.p.p. af J. Tønne. Hils. P. Boe
Hans H. Boe og p.p. af O.O. Tønne, Knut H. Sande,
Knut H. Sande, Knut H. Sande m.p.p. af O.O. Tønne,
Jøns H. Kaae, Anders Trøigård, A. T. Boe
Ol. Hjermann, Hans J. Lyne, T. H. Lyne, Olga
Hansen Lyne og Knut Boe H. Lyne. Ol. P. Hjermann
Ol. Ole Hjermann, Lars J. Boe, Johannes Hjermann
H. O. Lyne, J. O. Lyne, Ol. P. Boe, Birte Høst
vold Boe m.p.p. av Knut Boe David Kaae, Ol. H.
Vold, Ol. H. Bo, Anders H. Lyne, Lars H. Boe,
Jøns H. Hauge, Claus Hjermann. Fr. stranden
det landstasjonen nr. 415 auf 1,66 meters av H. Hjermann

16

Kar 1890 den 12 juli sammen med sade paa har.
delskiva de 1890 maa du under 16 juni s. a var
valgt av 63 gaardbrukere i Lærdal for at velgjene
mellom dem en sum av kr. 25 000,- som er
hinner kroner - da var den var vedtatt at tilrette
saa vidreg til forbygning av Lærdalselva (Se Kon.
trakt av 16 juni 1890) Hjørnet bestaor av:
1. ingeniør i kanalsvesenet J. Lyne, som formann
2. gaardbruker Nilsvar S. Kausch lagde den niole
som 1. nivale av for gaardbruker John H. Hauge
var forbundet ved bygdom,

3. gaardbruker Hækken O. Tøndum

4. - - - - - Ol. O. Bjørnium

5. - - - - - Hans H. Tønne

I den enda 16 juni 1890 overfikk de kontoret var
vedtatt for del gaudi regula fr. dette region:

Det enkelt andel av bidraget for loftet er en
hjemmel da han al ta hengen til kontoret enkelt
bruker for del av else forbygning.

Enda punkt 3:
Liketilens enkelt andel er hjemmel organiseret
av kommunen han enkelt eindom har (kan) al yte
til else forbygningens vedlikehold, hvilket vedlikehold
er paatagd to paa teknisk av at det foranvises

1	Ol. Boe
2	Knud
3	Braa
4	Ol. Boe
5	Vane
6	Glaes
7	Ha. Boe
8	Jona
9	Braa
10	Thom
11	Sunde
12	J. Boe
13	Ol. Boe
14	Jonne
15	Ol. Boe
16	Ole Boe
17	Knud
18	Horm
19	Jona
20	Hans
21	Ol. Boe
22	Ted
23	Johan
24	Sundes
25	Ol. Boe
26	Ol. Boe
27	Lyngs

møligr tilføres som natural aktuere
Under punkt 7:

Sætta at My mind er fordig skal det tilslagges til
Tilskud i 4 uker. Det kan interessent hos da et til et
gjør sine bemerkninger, der skal tas under overveielse
av tilskuddet, hvis mæligr skjønnes derfor ørgis.

354

I bidragsmøl fra 13 til 21 juli blev eleven og de til
samme stolende sittende samme befatt, hvorefter den den
22 juli var et mæligr skjøn.

Sætta opp til gaaordene har al neti mæligr
tilskud til 16 ukerne og yde mæligr mæligr og det
varlig vedlikehold som tabellen viser:

	Bidrag til eltefortrygning kr.	Prisen per mæligr mæligr hold.
1. M. Hansen Mo	kr. 260.	1,04
2. Knud Lassen Mo	" 70.	0,28
3. Børge Andersen Mo	" 125.	0,50
4. P. Rundholz, Lyng	" 275.	1,10
5. Hans Petersen Lyng	" 225.	0,90
6. Claus Niemohr	" 230.	0,92
7. M. Andersen Lyng	" 370.	1,48
8. Jonas Petersen Lyng	" 200.	0,80
9. Børge Kast Lyng	" 300.	1,20
10. Thomas Knudsen Lyng	" 750.	3,00
11. Anders Monson Lyng	" 600.	2,40
12. Ingvar Nilsen Lyng	" 750.	3,00
13. P. Thomassen Lyng	" 500.	2,00
14. Dominikus Falgaard	" 900.	3,60
15. M. Knutzen Bo	" 300.	1,20
16. M. Tveit Bo	" 50.	0,20
17. Knud Johansen Bo	" 250.	1,00
18. Larsen Rundholz, Bo	" 330.	1,32
19. Mortensgård T. Bo	" 340.	1,36
20. Hans Nilsen Brothle	" 510.	2,00
21. M. Thorsen Brothle	" 315.	1,26
22. Peder Jonassen Vold	" 400.	1,60
23. Jørgen Olsen Vold	" 200.	0,80
24. Anders Andersen Vold	" 120.	0,48
25. M. Jonassen Brothle	" 50.	0,20
26. M. Haaekonsen Vold	" 500.	2,00
27. Lognepresten	" 400.	1,60
	kr. 932.5.	37,20%

300.	35.302
310.	1.32
110.	6.54
110.	0.42
220.	4.80
120.	4.48
120.	0.52
120.	20.234 ^b
120.	2.52
200.	0.80
160.	0.64
80.	0.52
320.	1.28
744.	2.91
500.	3.03
0.	1.68
320.	1.28
125.	2.50
320.	1.40
610.	2.44
320.	2.20
700.	2.80
320.	1.48.
600.	2.00
50.	0.20
30.	1.72
600.	1.20
50.	0.60
50.	2.00
50.	2.00
00.	1.20
50.	0.20
50.	1.20
50.	2.40
50.	3.60
70.	1.20
70.	0.80
70.	4.80
5.	1.66
0.	180.7

Følgende skrivelse er overholdt den 1. juli 1916 fra ejeren i Sandefjord
som framstår under ejerns navn til høje til ~~af~~ ^{af} ejer
i den ikke alene til en øygen klage eller bønner.
men en funksjonær i utledning til minnet, hvorfor
det skal betegnes som rettig.

Hans Kristian den 30. oktober 1916 - Hans J. Hinsel.

Pantobligation Underlygende lærer f. Hinsel.
dori he-dal ejendomme ser ved at ha snodd
tilsams os volds overskuddet til 8000.
- alle hincende konser. Dette betyr formuler
forskrifts og betraetlig fra 14. juli 1916 med 5% - årspro
sent fra 1. juli. Det er mest deres os forført dog betales etter
stipendiets effektivitet. Det hincende konser
og bankens etterlik med pant. Det sier domen "wan
kes, skal forandringen fra samme bid også gyldde
nærmere laan. Dette tilbaketrekkes etter 3-års-
perioden oppsigelse. Androg med dem os kreditten blekket
til stortre betales etter forslag.

Til nyttekkel for kapital, under gyrlig kontrollering
gjør heller jeg beredt med opsigingsret til ledet
privileiet min innom innom. Hermed gis. 26. juni 1, 2, 3 i
Lodals tinglag os mynd bankkaldet til rundt 4.80,- kr. 600,-
sett mynd mikk. 6.46 med alle innkommerne min og reser
og tilhincende ikke samt alle dems tilliggender og
strikker. Liksom i brukt tilfeldet nævnes av
dette forslagingsrum.

Jeg avdrog gyrlig under ikke betales i dette tid
os den helle kapital makk. var forført til betaling
og alt kreditorer var et i dette tilfalle som nævnt den
helle kapital ikke betales i dette tid til opsigter
som herstillet til, uten føregaaende formal og dom
og uten hincende os tilsvarende tilført til
med enkleste til stadsretten betaling os spalt, nævnt
og alle underskrifter. - I følgende henving til fortids
kommunisering eller ting i anledning os dette laan ikke
tid spottfjord under alle omstendigheter anses som
ett varsel til folkeadels os paa den pantske
blidom, med varsel om for indutbygdsbaude os
skunt. Sandefjord den 6. juli 1916

Larsen f. Hinsel.

Til villighets. Bøgelsvær paa en funksjonær.

Avt. 9/10-16.
B. 21 feb. 133

Pantobligation Underlygende Thomas L.

Først under hincende os nævnt konser
dette sprækket skyldig den nævnte bl.
6500,- hincende ikke nævnt paa en funksjonær.

Mskrift

Underlynde faarder. Lardal udgaae herved paa at
ubede 25000 - pen og tyve hund. Kores til de 1. Kanalstretto-
en. Skrivelser af 27de Februar 1856 og 22 April 1858 omhandlede for
bygningsarbeide med Lardalselven paa Beknæder af, at arbeidene
udføres overensstemmende med den, disse Skrivelser forestaaede Plan
med de Motifikationer, som Kanalstrekningen snartt finde herregodes
sige, paa følgende Beknæder:

1. Bidraget udbedes med 1/15. 15 Års
2. Enhver Bidragyder er berettiget til at yde sit Bidrag ved Naturale-
bete, Tiden fra $1\frac{1}{10}$ til $2\frac{2}{3}$
3. Hvor enkelt Andel af Bidraget fastsættes af en Skjonsret, der har at
læg Steuern til hvert enkelt Brug. Fordel af Elvefortbygningen
4. De Bidragyderes skat. Fordel til sit Bidrag var berettiget til at udfor
det øvrige Arbeide, som de forsvarlig kan udføre
5. Lykedes underkast vi os Skjonsretten Appeller af, hvor meget hver
enkelt Mandom har at yde til Elvefortbygningens holdighold, hvilket
holdighold vi pålægger os paa Beknæder af, at det saavidt muligt
udføres ved Naturalarbeide.
6. Som Medlemmer af Skjonsretten opnås Ingen etalon, bort
K. Hay, Maakon O. Soldin, Ol. O. Björkin d.y og Henr. C.
Thyr og som Suppleanter Halvus A. Koenigszen og Mr. H.
Teijun
7. Efterat Skjonsret er færdigt skal det udlægges til Effekten. 4
Uges tidsrum indenom skal da ret til at give sine bemærkinger,

de skal bygges under Overvinter af Skjernætten, hvis endelige
bygn dengang opføres

8. Forwards regn af Skjernætten Midlumnes ikke kan des nu
overvare. Herret opmærks nye midlumnes af de bistrænder
, et sammenhældt Møde ved Stenmøbleret af de Midlumnes

Dandø den 16de Junii 1890

1. Knud Mo. 2. I. Schyldup 3. Ole Hansen Mo. 4. Ole T. Brothø

5. Mort. A. Brothø 6. Ole I. Brothø 7. Anders A. told. 8. Ole J. Poulsen

9. Søren O. told. 10. Tøns A. Tønjum 11. Ingvar H. Tønjum

12. Augustalle A. Tønjum 13. O. J. Tønjum 14. Ole H. Br.
m. f. 1. m. 2. f. Tønjum 15. Ole J. Tønjum 16. Ole J. Brothø
m. f. 2. m. 3. f. Tønjum 17. Ole J. Brothø (br.) 18. Anders T. Brothø

19. Svendrup H. Jørgen 20. H. Jørgen 21. Brothø A. Mølle 22. Ole J. Mølle.

m. f. 1. Ole J. Mølle 2. Anders Hansen 3. Jørgen A. Hansen 4. Ole L. Kølle

5. Anders T. Mølle 6. Lars T. Gjør 7. A. T. Gjør 8. Johannes Georgsen

9. Ole Hermansen 10. Jørgen T. Br. 11. Hans J. dyne 12. Ole Wendelbo Jørgen
m. f. 1. Ole Hermansen 2. Jørgen T. Br. 3. Ole Wendelbo Jørgen

13. T. H. Jørgen 14. Svend Andersen Jørgen 15. Knud Johansen Ole
m. f. Knud Andersen T. H. Jørgen

16. Ole Thomassen Jørgen 17. Ole P. Hansen 18. Sygebygten Tønjum 19. Ole

20. Ole Olsen Hansen 21. Lars O. Skov 22. Ole Hansen 23. Johannes Hansen

24. Anders A. Mo. 25. Ole H. Jørgen 26. Herman Wendelbo 27. Ole J. Jørgen 28. Ole H. Ole

29. Ole P. Gjør 30. David Ravn 31. Brothø Nalundstøle En 32. Hans J. Georgsen
m. f. 1. f. af en karakter sans Ravn 33. Ole H. Ole

34. Ole Olsen told 35. Ole H. told 36. Ole A. told 37. Ole Lauritsen Tønjum

38. Anders A. Jørgen 39. Lars A. Br. 40. Knud A. Tønder 41. Ole O. told

42. Lars A. Hansen 43. T. Br. 44. Ole Lauritsen Tønjum

45. Ole Andersen Jørgen 46. Ole Lauritsen Tønjum 47. Ole Lauritsen Tønjum

48. Ole Andersen Jørgen

Fra

Hermansverk den 19. novbr. 1924.

fylkesmannen i Sogn og Fjordane

H.j.nr. 5499/24

til

NVE 1771
V 1925

Utbedring av flomskade paa forbygningene mot Lærdalselven.

Tilbakesendes hr. ordføreren i Lærdal herredsstyre, idet man skal be vedlagt opgave over de interessertes formues og inntektsansettelser ved siste skatteligning, tillikemed opgave over de interessertes bidrag til omhandlede utbedring.

Karl Kjæsbo
leum.

Tilbakesendes med de følgende
avgytterne Lærdal Sogn og Fjordane fylkes
Lærdals formannskap 24 november 1924

A. Aylebø 1925
A. Logne

Forskrift

av

NVE 1771

IV 1925

De udlikeholdspliklige sin forvalte og innleid
av taksning i 1925, samt deres del av utløpene
med "Taxeskatten" 1920. til sammen skal tilskrives

No.	Navn	Forvalte innleid	Rabatt %	Del i utløp Kr. %	Merkader
1	Ale H. Mo	52000	5215	120 52	
2	Ivar S. Mo	31800	3455	36 40	
3	Ragnhild Mo	26700	3485	65 -	
4	O. Wendelius	68000	8020	131 30	
5	Johur. S. Lysne	25700	1525	113 -	
6	Fr. Rønshus	38500	2685	113 60	
7	One. J. Lysne	55000	4660	104 -	
8	Varmuthus Lysne	71000	6085	192 40	
9	Ale B. Lysne	33000	2980	260 -	
10	Thomas K. Lysne	50000	3200	390	
11	Hans Trydulund	39500	6395	312 -	
12	Ingvor Blaaflat	38300	2935	390 -	
13	Thomas O. Lysne	18000	2400	260	
14	Ivar Pedersen	6000	2000	468 -	
15	Knut O. Bd	18500	2170	156 -	
16	Ligrid O. -	22000	2495	26 -	
17	Knut J. Bd	23800	1650	130 -	
18	Svermann Wendelius	57000	5015	171 60	
19	Ingebrikt Bd	61500	5690	176 80	
20	Hans N. Grøthe	39500	3520	163 80	
21	Ale T. Grøthe	23200	4720	163 80	
22	P. Ørenvæd	82700	5780	208 -	
23	S. J. Vald	43000	2955	104 -	
24	R. R. Vald	27000	1300	62 40	
25	Ale Y. Grøthe	32500	3700	26 -	
26	R. Eri Vald	42000	4020	260 -	
27	Priddy avordum	-	-	208 -	Betaltes av Staben
	Overf.	1006200	98055	4824 62	

nr.	Navn	Frukt m. m. v.	Rukke m. m. v.	Sal i m. m. v.	Merknad
28	Hans O. Tøyum	1006200	98055	4824	62
29	Hans O. —	7570	7970	75	80
30	Ingvær O. —	8700	1490	75	80
31	Rudus J. —	21000	2740	57	20
31	Pedler Valdmund	3500	2080	28	60
32	Ale T. Tøyum	27300	2740	62	40
33	Juvar Øregård	22800	2870	65	-
34	Ala Øregård	23500	2210	65	-
35	Ingv. Tøyums ikke	24500	3950	114	40
36	Rudus H. Eri (høyg)	17000	2165	72	80
37	H. A. Eri	21000	3570	104	-
38	Brita Eri	21000	2670	83	20
39	Fr. B. Eri	18000	2140	41	60
40	Rudus Eri mede	26500	2575	211	70
41	Ingelvigt Eri	45700	3170	478	-
42	Salvar Eri	32500	2190	315	70
43	Nils Petts Enne	13000	2540	263	70
44	Thomas Eri	14300	2435	211	70
45	Fr. N. Eri	19500	2990	370	30
46	Pedler Lysne	24000	2645	227	30
47	Rudus Maede	19000	2975	286	-
48	Ole Maede	27500	2160	364	-
49	K. Farslak	18000	1840	187	40
50	Jens Slæve	48000	3280	260	-
51	Rudus Slæve	28000	5790	26	-
52	Huse Slæve	40800	4370	223	60
53	O. Skjor	49500	5950	156	-
54	O. J. Stundri	20000	1890	78	-
55	Th. Stundri	30000	2565	260	-
56	Huse Stundri	8000	410	260	-
57	Hans Eggum	15500	1160	156	-
58	Rudus Th. Skjelde	25500	3500	36	-
	overf.	1752600	185715	10060	42

III

No	Navn	Frauen	Dukker i mangel	Den vidvæk	Merknad
58	Oarf.	1952600	185415	1006042	
59	Yuar O. Hjelde	15500	2240	26-	
60	Yuar Øye	37000	4520	312-	
61	Ingvigert Øye	7500	2245	298-	
62	Ale P. —	24000	4035	156-	
63	P. Hjernum	80000	5560	624-	
64	Hordalssøren	—	—	21580	betalt av Hindhaugen
65	Schijeldwip Janus	10000	6060	19020	
66	Knut Øye	10000	880	323-	
67	Is. Stavland	3000	1675	3092	
68	Budreas Haarum	8000	1035	3356	
69	R. Oppdal	4000	2465	2652	
70	R. O. Græske	8500	3390	1332	
71	Johs. Siller	4000	2190	4720	
72	N. Vinidal	8000	2000	5292	
73	Gunn Jacobsen	2000	1720	1440	
74	Karl Øye	—	600	664	
75	Knutt Røderum	5700	1660	1640	
76	N. Hysue	11100	3615	5204	
77	Jens. Sanden	2900	1380	68-	
78	Per. Siller	—	—	1680	Kallepri
79	Alina Siller	3600	620	4060	
80	Peverim Gullhaugen	5500	2720	24-	
81	Kr. Jacobsen	—	—	12-	Kallepri
82	M. Ulvik	12300	1575	2860	
83	Hindrik Henn.	8000	1300	12-	
84	Lundrik Røderum	8800	2975	2268	
85	Nils Lundri	2000	600	1860	
86	Johann Bergo	2000	1195	2520	
87	T. Fuglevand	2700	1450	1420	
88	J. Røderum	3300	1520	1420	
89	H. Jansen	9000	1400	1654	
	Oarf.	2051600	247490	1281276	

III

No	Navn	Førmue	Pris per meters møller	Nett i varer.	
	anf.	2051600	247490	1281276	
90.	Th. Salpulsen	2000	600	980	
91.	Alaf Andersen	-	1100	980	
92.	Knud Frøthim	9500	1800	540	
93.	O.R. Olsbu	15000	3400	560	
94.	Jarl Knutsen	-	600	452	
95.	Johann Baarden	6000	1200	540	
96.	Hakseus Enve	-	-	960	skattetri uteliggds.
97.	Per Lærdal	4000	-	408	
98.	Ale Yansen	3000	600	408	
99.	R.B. Sørensen	3500	1275	452	
100.	O. Lundinsen	5000	1650	452	
101.	Th. Knigge	-	600	452	
102.	Skjeldfjord	7000	800		har seld sin eige dum
103.	O. Fallesen	2000	1500	2160	
104.	R. O. Njelde	2000	850	532	
105.	Nils Andersen	40000	1700	540	
106.	Martini Olsen	-	800	480	
107.	P. Asperius	2500	1215	354	
108.	Th. Skogheim	-	600	264	
109.	A. Vindeidal	5000	1465	480	
110.	J. E. Hindström	1300000	8375	107-	
111.	Lars Andersen	-	-	550	uteliggds.
	Tilte	2270100	2800240	1304520	

22/11-24
Hordal bystadskasse

Andreas Agredal

6801

Førde, 25. august 1975

BB/ah

Brua er ikke i bruk, men kan vel delast på 2 år og ein del av midlene
kan brukes på andre aktuelle arbeid.

Lærdal formannskap,
5890 Lærdal.

Flaumskadearbeider i Lærdal.

For planlagde, men ikkje utførte flaumskadearbeider i Lærdal
kan ein setja opp fulgjande oversyn :

	Brua Bjørbak		
1.	Lærdalselv ved Bjøraker	kr.	24.000,-
2.	" ved Lysne v.br.,	"	120.000,-
3.	" ved Hunsteigen	"	40.000,-
4.	" nedenfor Bø bru h.br.	"	90.000,-
5.	" ved Ødegård	"	100.000,-
6.	" ovenfor Voll bru h.br.	"	30.000,-
7.	" ved Nedre Voll	"	20.000,-
8.	" nedenfor Voll bru v.br.	"	240.000,-
9.	" Einsjøane - Færestad	"	150.000,-
10.	" ved Nedre Eri	"	210.000,-
11.	" ved Hauge, Skjær og Hunderi, parsj.C.	"	80.000,-
12.	" ved Ofta - Øye bru	"	140.000,-
13.	" nedenfor Øye bru h.br.	"	100.000,-
14.	Nivla ved Mo v.br.	"	50.000,-
	Sum	<u>kr. 1.394.000,-</u>	

Alle desse arbeida er tilrådd utført mot 1/10 distriktsstilskot,
men ein har hittil berre fått distriktsvedtak for arbeid
nr. 2, 3, 8 og 11 i oversynet.

Ein veit enno ikkje kor store løyvingar ein kan rekna med på
nesten års budsjett. Det er likevel berre arbeid som er distrikts-
vedtekne som ein kan løyve midlar til, og ein vil tilråda
fulgjande prioritering for budsjettåret 1976:

1.	Lærdalselv nedanfor Voll bru	kr.	240.000,-
2.	" ved Lysne, parsell Sande	"	120.000,-
3.	" Hunsteigen	"	40.000,-
4.	" Hauge, Skjær og Hunderi pars. C	"	80.000,-
	Sum	<u>kr. 480.000,-</u>	

Det er lite truleg at ein kan få så store løyvingar til bruk i
Lærdal at alle desse anlegga kan verta utførte i 1976.

I den sinare tid har det vore ein del snakk om å få gjort noko
kommande år på Færestad og Nedre Eri. Ein har enno ikkje fått
distriktsvedtak for desse anlegga (nr. 9 og 10 i oversynet).
Dersom desse anlegga skal koma med i prioriteringa må kommunen
snarast syta for turvande vedtak. For å få midlar må ein
dessutan truleg dela opp løyvingane til dei andre anlegga, t.d.
Lærdalselva nedenfor Voll bru v.br. med omlag kr. 240.000,-.

6801

Førde, 25. august 1975

Dette anlegget kan vel delast på 2 år og ein del av midlane nyttast på andre aktuelle arbeid.

Ein ber om fråsegn frå formannskapet snarast råd er.

Arbeidet med selva i Lærdal

For planleggj., men ikke utførte fløymaksarbeider i Lærdal finn ein oppfølgjande oversyn:

Erik Bjørbæk

1.	Lærdalselv ved Bjørbæk	kr.	24.000,-
2.	" ved Lysne v.bx.	"	120.000,-
3.	" ved Hunsteigen	"	40.000,-
4.	" nedenfor Be bru h.bx.	"	90.000,-
5.	" ved Søgård	"	100.000,-
6.	" ovenfor Voll bru h.bx.	"	50.000,-
7.	" ved Nedre Voll	"	20.000,-
8.	" nedenfor Voll bru v.bx.	"	240.000,-
9.	" Kinsjeane - Farestad	"	150.000,-
10.	" ved Nedre Eri	"	210.000,-
11.	" ved Hauge, Skjær og Hunderi, parsj.C.	"	80.000,-
12.	" ved Ofte - Gye bru	"	140.000,-
13.	" nedenfor Gye bru h.bx.	"	100.000,-
14.	Hivla ved Mo v.bx.	"	50.000,-
		Sum	kr. 1.394.000,-

Alle desse arbeida er tilrådd utført mot 1/10 distriktstilskot, men ein har hittil berre fått distriktsvedtak for arbeid nr. 2, 3, 8 og 11 i oversynet.

Ein veit enno ikkje kor store leyvingar ein kan rekna med på neste års budsjett. Det er likevel berre arbeid som er distriktsvedtekte som ein kan leye midlar til, og ein vil tilråda følgjande prioritering for budsjettåret 1976:

1.	Lærdalselv nedenfor Voll bru	kr.	240.000,-
2.	" ved Lysne, parsell Sande	"	120.000,-
3.	" Hunsteigen	"	40.000,-
4.	" Hauge, Skjær og Hunderi, pars. C	"	80.000,-
		Sum	kr. 480.000,-

Det er lite truleg at ein kan få så store leyvingar til bruk i Lærdal at alle desse anlegga kan verta utførte i 1976.

I den sinare tid har det vore ein del snakk om å få gjort noko kommande år på Farestad og Nedre Eri. Ein har enno ikkje fått distriktsvedtak for desse anlegga (nr. 9 og 10 i oversynet). Dersom desse anlegga skal koma med i prioriteringa må kommunen snarast syta for turvande vedtak. For å få midlar må ein dessutan truleg dela opp leyvingane til dei andre anlegga, t.d. Lærdalselva nedenfor Voll bru v.bx. med omlag kr. 240.000,-.

Kopi til TST ✓
Dien

Vedlegg 7 nr. 15

NVE
VFV
34
91

NVE
NORGES VASSDRAGS-
OG ENERGIVERK
Vassdragsavdelingen

DOKUMENTTYPE: VV-NOTAT SAK NR. 8368

Tittel: Kommunegaranti	Tilgj. het: Internt	
Stikkord/emneord: Distriktsvedtatte anlegg	Dato: 14.01.1991	
Ansvarlig: Einar Beheim	Adm. enhet: VV	Sign.: <i>Einar Beheim</i>
Saksbeandler: Eirik Smidt Eriksen	Adm. enhet: VV	Sign.: <i>Eirik Smidt Eriksen</i>
Dokumentet sendes til: VRV		

Jnr. 7140/90 VV, ESE/ISO/8368

8368 FORBYGGING MOT LÆRDALSELV VED BØ, GNR. 12/3, LÆRDAL
Vassdragsnr. 073.A12

Til underretning meldes at Lærdal kommunestyre i møte den 25.10.90
har gitt vanlig kommunegaranti for ovennevnte forbyggingsarbeid.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har ingen merknader til planen,
men viser til uttalelse fra kultursjefen om "at det må takast
rimelig omsyn til miljø- og landskapsvern ved utbedringsarbeida".

Vedtaket gjelder overslag på kr 180 000,-
- tilskudd fra: kommunen " 30 000,-
grunneiere " 15 000.-
På NVE's budsjett kr 135 000,-

Vedtaket er registrert i EDB-sakarkiv.

FRASEGN.

Underskrivne grunneigar gjev med dette samtykkje til at Vassdragsvesenet set i verk elveforbygningsarbeid mot Lærdalselva ved Bø, gnr. 12, bnr. 3, i samsvar med føreliggjande planar av, 02.04.90.

Det vert frå mi side ikkje kravt vederlag for turvande eigedomsinngrep i samband med anlegget. Som grunneigar/rettighetshavar forpliktar eg meg til å betala min del av distriktstilskotet kr. 60.000,-, i samsvar med vedtak i Lærdal kommunestyre, 06.09.90, sak nr. 69/90. Vidare forpliktar eg meg til å betala min del av eventuelle overskridingar på anlegget, etter same delingsnøkkel.

Lærdal, 9/10 - 90

EB/MH.

Førde, den 30. januar 1976.

Lærdal formannskap,

5890 Lærdal.

Forbygningsanlegg. Kommunale garantivedtak.

Ein syner til førespurnad frå ordføraren Æo.ds.

I samband med førehavinga av statsbudsjettet for 1976 har Stortinget vedteke at distriktstilskotet for forbygningsanlegg skal falle bort frå og med nyår 1976. Dette gjeld alle anlegg som det er løyvd midlar til over Vassdragsvesenet sitt budsjett for forbygningsarbeider. Vedtaket er ein del av ei "pakke" som gjeld forenkling av dei økonomiske tilhøve mellom staten og kommunane.

Vedtaket gjeld alle anlegg som vert sett i arbeid etter 1.1.1976, uansett om distriktsvedtaka er gjort tidlegare og då under føresetnad om distriktstilskot. For anlegg som er under arbeid vert det å rekna distriktstilskot for utgifter pr årsoppgjer for 1975, etter den tid vert ikkje rekna tilskot.

I Lærdal kommune har ein som kjend ei rad anlegg under arbeid mot 1/lo distriktstilskot. Fleire planar ligg dessutan i kommunen med tilråding om løyving over vassdragsbudsjettet og med distriktstilskot som varierar frå 1/4 til 1/lo. Etter ~~1975~~ 1.1.1976 vert det ikkje tilskot å betala på desse anlegga. Pkt. 1 i det skjemavedtaket som kommunen må gjeva, jfr. vedlegg, fell såleis bort. Men dei 3 andre punkta i dette vedtaket står fortsatt ved lag og må førehavast av kommunen på vanleg måte.

Melding om endringane i tilskotsreglane og eventuelle andre opplysningars vil verta sende alle kommunar så snart dei nye reglane er gjennomarbeidde meir i detalj og nye skjemavedtak er trykt opp. For planar som ligg i formannskapet til førehaving og som det hastar med kan kommunen likevel gjeva vedtak utan å venta på nærmere melding frå Vassdragsvesenet då endringane i tilskotet automatisk vert gjort gjeldane for desse når arbeid vert sett igong.

Erik Bjørbæk.

Kommune	Styre, råd, utval, m.v.	Møtestad	Møte dato
Lærdal	kommunestyre	Lærdal Rådhus	06.09.90.

Sak nr

69/90 DISTRIKTSTILSKOT VED ELVEFORBYGGINGSTILTAK.

Stortinget har vedteke at det fra 01.01.90 skal innatt-først distriktstilskot ved forbyggingstiltak. Tilskotet skal normalt vera 25% for heile landet.

Vedtaket følger av St. prp. nr. 1 (1989 - 90) for budsjetterminen 1990, Olje- og Energidepartementet. I Stortingsproposisjonen står følgjande om innattføring av distriktstilskot:

"Gjeninnføring av distriktsandel."

I perioden 1976-1988 har mengden av søknader om forbyggingstiltak økt kraftig. En del av denne økningen skyldes at det har inntruffet betydlige flomskader, men også at ordningen med distriktsbidrag falt bort i. januar 1976. Bortfall av distriktsbidraget har ført til at praktisk talt samtlige anlegg som blir anbefalt bevilget over NVE's budsjett, også blir vedtatt av kommunen. Tidligere skjedde det en ikke ubetydlig sortering i kommunene.

Olje- og energidepartementet er derfor av den oppfatning at ordningen med distriktsbidrag bør gjeninnføres. Først og fremst fordi vesentlige prosjekter antas å ville bli prioritert foran mindre vesentlige prosjekter.

Etter Olje- og energidepartementets mening bør distriktsandelen settes til 25% av prosjektets kostnader, videre at distriktsbidraget kan settes ned eller helt falle bort ved ekstraordinære flomskader. Det er Olje- og energidepartementet i samråd med Finansdepartementet som avgjør om en sak faller inn under disse unntaksbestemmelsene.

Olje- og energidepartementet går også inn for at kommunene skal avgjøre garantivedtak overfor NVE for dekning av distriktsbidraget. Tilsvarende regler skal gjelde for samarbeidstiltak."

Etter å ha teke kontakt med Olje- og energidepartementet har departementet opplyst at ein med distriktstilskot meiner både kommune- og grunneigarstilskot, og at kommunen kan bestemme storleiken på grunneigar-tilskotet.

framhald.

Sign.

Utskrift send til

Kommune	Styre, råd, utval, m.v.	Møtestad	Møte dato
Lærdal	kommunestyre	Lærdal Rådhus	06.09.90

Sak nr

69/90 framhald.

Då distriktstilskotet no er innattført ser ein det som naturleg at formannskap/kommunestyre gjer eit prinsippvedtak om korleis dette tilskotet skal dekkast. Dette vedtaket skal gjelda for alle framtidige elveforbyggings-saker der distriktstilskot er aktuelt.

Tilråding frå rådmannen:

Lærdal kommunestyre vedtek at distriktstilskotet på 25% av kostnadene med elveforbyggingsanlegg skal dekkast slik:

1. Lærdal kommune 2/3 av tilskotet.
2. Grunneigarane/rettigheitshavarane 1/3 av tilskotet.

Dette skal vera hovudretningslinjene for dekking av distriktstilskotet, men ved anlegg med store kostnader, store almenne interesser og/eller spesielle/store grunneigarinteresser kan annan deling vurderast.

Grunneigarane/rettigheitshavarane må i eigenfråsegnene forplikta seg til å betala inn sin del av distriktstilskotet og til å betala sin del av eventuell overskridning. Tilskotet skal innkrevjast på forskot.

Tilråding frå formannskapet:

Formannskapet sluttar seg samråystes til tilrådinga frå rådmannen.

V e d t a k i kommunestyret:

Tilrådinga frå formannskapet vart samråystes vedteken.

Sign.

Utskrift send til
NVE, postboks 53, 6801 Førde.
Elveforbyggingsnemnda v/Ola Offerdal.
Teknisk etat.
Kommunekasseraren.
Side 56 av 57
Distriktsrevisjonen.

Vedlegg 7 nr. 19

Ferdige forbygningsanlegg iLærdal..... kommune

Anleggsnr.	Navn	Ferdig år.
5263	Ingåna ved Raa	1963
A. 4798	Lærdalselv ved Lysne, Hunsteigen	1923 1942 1947 1952 1963 1984
5252	Kuvelda ved Grøthe	1963 1981
5253	Senda ved Rikheim	1963
5835	Lærdalselv ved Mosbakkane	1967 1973
A. 4418	Kvemma ved Kvamme	1967 1977
6583	Lærdalselv ved Hegg	1975
6606	Lærdalselv ved Tønjumsøyna	1976
6713	Lærdalselv ved Bjørkum Nordre	1979
6675	Lærdalselv ved Lysne, Parsell Sande	1979
A. 1162	Borlaugsgrovi ved Borlaug	1934 1982
A. 200	Horgeelv ved Horge	1910 1983
6765	Lærdalselv ved Bjøraker	1983
6766	Lærdalselv ved Nedre Voll	1984
A. 121	Lærdalselv Steinklepp - Voldum. Senk. Borgundvatn	1906 1985
6884	Lærdalselv ved Midt-Lysne bnr.3	1988
7352	Sandbakkfossen ved Ødegården	1988
6559	Lærdalselv Øye bru-Lærdalsøyri	1992
6981	Kuvella ved Voll og Grøte	1992
4503	Lærdalselv ved Hauge, Skjær, Hunderi	1992
7409	Engelsfossen ved Ljøsne Parsell B	1993
82.99	Vetlefossen ved Bø	18.12.97
6884	Lærdalselv ved Midt-Lysne bnr. 3	18.12.97

Ferdige forbygningsanlegg i Lærdal kommune

Anleggsnr.	Navn	Ferdig år.
A. 31	Lærdalselv ved Lærdalsøyri	1864 1883 1910 1936 1942 1952 1968
A. 80	Reg. av Lærdalselv	1910 1911 1923 1941 1942 1947 1950 1953
A. 263	Lærdalselv ved Tønjum prestegård	1913 1915 1922 1941 1952 1956 1974
A. 1164	Reg av bekkeleie på M. Frydenlund og S. Ljøsne	1936 1948 1988
A. 1912	Lærdalselv ved Stødnum	1945 1953 1957
A. 4364	Lærdalselv Haghusane - Øye bru	1910 1941 1945 1952 1980
A. 4212	Lærdalselv ved Hanseskogen	1919 1923 1954 1962
A. 4341	Ofta	1952 1965 1974
A. 262	Lærdalselv ved Nedre Eri (Hagen og Haugshagen)	1910 1911 1915 1922 1942 1948 1962
A. 4419	Lærdalselv o.f. Voll bru (Lundekleiva på Voll)	1948 1963 1984
A. 4490	Lærdalselv ved Nedre Lysne (Smørøyverket)	1910 1923 1944 1942 1947 1950 1953 1960
A. 4502	Lærdalselv ved Søndre Bjørkum	1950
A. 4778	Lærdalselv ved Fjellheim	1953
A. 4812	Lærdalselv ved Sanden	1910 1923 1941 1953 1983
A. 4813	Lærdalselv ved nedre Lysne, Båtøyforbygningen	1910 1923 1942 1953 1957 1961 1963 1976
A. 1683	Nivla ved Moabakken	1960 1977
A. 4503	Lærdalselv v/ Hauge, Skjær og Hunderi	1910
A. 509	Lærdalselv ved Voll og prestegården	1920 1926 1928 1947
A. 1163	Stødnumselv ved Stødnum	1938 1940 1948
A. 4777	Lærdalselv ved Seltun	1950
5284	Lærdalselv ved Stødnum v.br. (Hansegarden)	1910 1923
5064	Hellandsfossen ved Kvernhusstøe	1961
5552	Lærdalselv ved Færestad	1910 1962 1981
5551	Lærdalselv ved Bøtun	1910 1923 1962
5553	Lærdalselv ved Bø og Grøttøyane	1910 1923 1941 1942 1963 1977
4989	Lærdalselv ved Øvre Eri	1910 1923 1942 1941 1953 1962 1967 1976
A. 1871	Lærdalsely nedenfor Øye bru h.br.	1910 1923 1942 1962
A. 601	Lærdalselv ved Molde	1910 1922 1941 1962 1979

Vedlegg 8 (2 sider)
Statusrapport for Lærdalsvassdraget 2019

Generelt om konsekvensar knytt til vassdragsregulering

Inngrep knyttet til vannkraftregulering	Konsekvens i elv	Betydning for fisk
Demninger	Fysisk barriere	Stans eller forsinkelse av oppvandrende gytefisk og for utvandrende smolt og utvandrende utgitt fisk (vinterstøing).
Kraftverksutløp	Fysisk barriere	Kraftverksutløp med høyere vannføring enn elva kan lokke oppvandrende fisk dit. Det vil også kunne forsinke oppvandring til mintevannstrekning med flere uker.
Kraftverksinntak	Fysisk barriere	Kraftverksinntak kan lede utvandrende smolt og vinterstøing gjennom turbiner. Ofte stor dødelighet.
Magasiner (vannstandsendring)	Økt transport av løsmasse kan gi økt sedimentering	Redusert skjul og oppvekstområder for fiskeunger.
Utjevnet og redusert vannføring, lav flomvannføring og færre flommer.	Økt sedimentering av organisk og uorganisk materiale, endret bunnsubstrat, økt begroing	Reduksjon i gyte- og oppvekstområder samt skjulmuligheter for ungfisk. Sterkt redusert vannføring påvirker oppvandring av fisk negativt. Redusert vannføring om vinteren kan føre til tørrlegging av gytegropene.
Næringsalter	Økt tilførsel av næringssalter fra magasiner	Økt primærproduksjon, det vil si økt produksjon av organisk materiale, kan påvirke oppvekstområder negativt ved økt begroing, redusert oksygeninnhold med påfølgende fiskedød, og positivt ved økt produksjon av næringsdyr.

Vedlegg 8
Statusrapport for Lærdalsvassdraget 2019

Sure sidevassdrag i kombinasjon med redusert vannføring i hovedvassdrag med god vannkvalitet	Når surt, aluminiumholdig vann fra sidevassdragene blandes med mindre surt vann i hovedelven kan aluminium endre form og bli mer giftig. Slike områder kalles blandsoner.	Kan føre til akutt forgiftning av fisk og fiskedød.
Tilførsel/slipp av mye ”varmt” bunnvann fra reguleringsmagasin om vinteren	Økt vanntemperatur	Økt hastighet på utvikling av egg og klekking på ugunstig tidspunkt med tanke på næringsdyr, flom osv.
Tilførsel/slipp av kaldt vann som følge av bunntapping fra innsjømagasin	Redusert vanntemperatur vår og sommer	Lavere hastighet på utvikling av egg. Kortere vekstsesong, redusert fiskevekst, økt smoltalder, redusert overlevelse, forsinket oppvandring.
Effektkjøring	Hyppige og raske endringer i vannføring	Stranding av fiskeunger, redusert produksjon av næringsdyr. Økt konkurranse om mat og plass.

Tabellen er henta fra Villaksportalen:

<http://tema.miljodirektoratet.no/no/Tema/Arter-og-naturtyper/Villaksportalen/Pavirkninger/Fysiske-inngrep-i-vassdrag/Vassdragsreguleringer/>

17.07.19.